

Különleges időszaki kiállítás

Fejedelmek aránya

Fotó: Maros Megyei Múzeum, Henn Attila

Hétfőn délután a Maros Megyei Múzeum a Kultúrpalotában megnyitotta a Fejedelmek aránya. Uralkodói reprezentáció Erdélyben című időszaki kiállítást, amelyet a Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont, a Csíki Székely Múzeum és a Székely Nemzeti Múzeum közreműködésével valósítottak meg. Az erdélyi fejedelmek hatalmát megjelenítő kincseket első alkalommal lehet Marosvásárhelyen megcsodálni. A kiállítás kurátora dr. Tóth Csaba, a Ma-

gyar Nemzeti Múzeum numizmatikusa. A tárlatot Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, dr. Tomka Gábor, a Magyar Nemzeti Múzeum tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettese, valamint Ötvös Koppány-Bulcsú, a Maros Megyei Múzeum igazgatója nyitotta meg.

Mezey Sarolta

(Folytatás az 5. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Itt állok, másként nem tehetek!

Húsz éve, 2004. július 28-án, mindössze 63 évesen távozott közülünk Illyés Kinga színésznő, városunk díszpolgára.

4.

Ősztől lesz látogatható a gyulakutai kriptá

A napokban utolsó fázisába lépett az a munka, amely a gyulakutai református templom alatt talált 17. századi arisztokrata családi kriptát mutatja majd be a nagyközönségnek. A templom és a település története is megismerhető, a digitális technikának köszönhetően is.

7.

Augusztusban feltöltik a szociális kártyákat

Augusztusban újabb 250 lejt töltenek fel az alapélelmiszerek és meleg étel vásárlására fordítható szociális kártyákra. A kéthavonta folyósított szociális támogatásra a 2000 lejnél kisebb jövedelmű hátrányos helyzetű személyek jogosultak.

8.

50% kedvezmény
nyugdíjasok részére
augusztus 31-ig!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Holnap hajnalig

Kaáli Nagy Botond

786 kilométer – 54 kilométer/órás átlaggal – 14 óra 25 perc alatt! Ez az eddigi negatív rekord. És várj, az autó csak a tiszta menetidőt számolja, azaz azt az időtartamot, ameddig jár a motor. Az utazás hossza tehát meghaladta ezt is. 786 nyamvadt kilométer összességében több mint 16 óra alatt. Európában. Bulgáriáig. Azért oda, mert kisgyerekekkel nem akartunk két napot autózni Horvátországig vagy Szlovéniáig. Persze, ez nem távolság. Németországban 5 óra alatt lazán megvan az Autobahnon. De nálunk természetesen más a helyzet. Megint éjjel indultunk, gyerek stb., délben kellett átvenni a szobát, gondoltam, éjjel három indulással délig simán odaérek. Oda is értem volna, Bukarestig lazán lekavartuk, persze a reggeli melő előtt értem a csenturára, elképeled, mi volt ott. Valahogy kikeveredtünk, és mivel nemrég részlegesen lezárták a gyurgyevói (egyetlen, khm) hidat, úgy döntöttünk, kerülünk, nem állunk öt órát a sorban. Kinéztem kissé keletebbre egy kisebb határátelőt (Szilisztrát ismét kihagytuk, jól megszívtuk annó a komppal, pedig akkor motorral mentünk), ahol még sort sem mutatott a Waze, nemhogy dugót. Gyönyörű tájakon, hegyi szerpentineken, szőlőültvények és isten háta mögötti lepusztult komunák ölelésében kanyarogtunk a határátelő felé, amikor hirtelen, egy kanyart követően elértük a sor végét. Az autósor végét. Bazmeg. Nem volt hosszú, kb. 5-600 méter. Kivárvuk. Oda-kint 42 fok. Arnyék, fa sehol. A pusztia közepén voltunk, jobbkézre, az út mellett szép hosszú sorban álltak a méhkapitárok. Jólesett kiszállni néha a raj közepén. Vártunk és vártunk. Hátral kisgyerek. Nem szaporítom.

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

24., szerda
A Nap kel
5 óra 54 perckor,
lenyugszik
21 óra 3 perckor.
Az év 206. napja,
hátravan 160 nap.

Isten éltesse!

Ma KINGA és KINCSŐ, holnap JAKAB és KRISTÓF napja.
JAKAB: a héber Jákób (Jakov) görög változatának magyar formája. Jelenése ismeretlen.
KRISTÓF: a görög Krisztophorosz névből származik, Krisztust hordozó.

IDŐJÁRÁS
Zivataros
Hőmérséklet:
max. 26 °C
min. 16 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. július 23.

1 EUR	4,9729
1 USD	4,5749
100 HUF	1,2740
1 g ARANY	354,1460

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGben IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Vakáció a múzeumban

Júliusban Vakáció a múzeumban címmel szervez foglalkozásokat a Maros Megyei Múzeum 5–12 éves gyermekek számára. Jövő kedden 10–12 óra között a múzeum várbeli épületébe várják őket, ahol Mesterségek egykor és most tematikájú tevékenységen lehet részt venni. Szerdánként 10–11.30 óra között a marosvásárhelyi Kultúrpalota ad helyet a foglalkozásoknak, mintázóműhely és kvízzjáték is lesz. Csütörtökön 10–12 óra között a Néprajzi és Népművészeti Múzeumba várják a vakációzó gyerekeket, ahol Méhészet, édes foglalkozás – kaptárakról, méhekről és mézről címmel lesz érdekes program. Pénteken 10–12 óra között a Természettudományi Múzeum lesz a foglalkozás helyszíne, itt Szárnyak az éjben – a baglyok tematikára épül a programzáró tevékenység. A foglalkozások részvételi díjáról és az előzetes regisztrálásról az esemény Facebook-oldalán lehet tájékozódni.

Buszjáratok a Víkendtelepre és a Somostetőre

A nyári vakáció idejére a marosvásárhelyi közszállítási vállalat buszjáratokat indított a Somostetőre és a Víkendtelepre. Az autóbuszok a nyári szünet alatt naponta reggel 10 órától 17 óráig közlekednek a Somostetőre, 18:15-ig pedig a Víkendtelepre. A részletes program a közszállítási vállalat honlapján érhető el.

Novemberig látogatható

a Fejedelmek aranya című kiállítás

A Maros Megyei Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont, a Csíki Székely Múzeum és a Székely Nemzeti Múzeum közreműködésével megnyílt a Kultúrpalota II. emeleti kiállítótermében a Fejedelmek aranya. Uralkodói reprezentáció Erdélyben című időszakos kiállítás. A november 11-ig látogatható, nagyszabású tárlaton első alkalommal lehet megcsodálni az erdélyi fejedelmek hatalmát megjelenítő kincseket. A kiállítást keddtől péntekig 9-16, szombat–vasárnap 9-14.30 óra között lehet megtekinteni. Hétfői napokon zárva. A belépőjegy ára 25, a kedvezményes nyugdíjasbelépő 12, a kedvezményes diákjegy 6 lej.

Mesevakáció a könyvtárral

A Maros Megyei Könyvtár 6–12 év közötti gyermekeknek tart ingyenes, 90 perces műhelyfoglalkozásokat júliusban és augusztusban minden kedden és csütörtökön délelőtt 10 órától a Demokrácia fészke (Városháza/Primáriai u. 2. sz.), bejárat az American Corner felől). A részvétel feltétele az érvényes olvasókártya. A helyek száma korlátozott, feliratkozni az esemény Facebook-oldalán elérhető űrlap kitöltésével lehet.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Négy személyautó ütközött

Július 22-én, hétfőn délután a marosvásárhelyi tűzoltókat négy személyautó közúti balesetéhez riasztották Mezöcsávásra. Súlyos sérültekről nem érkezett jelentés, öt személyt a helyszínen elláttak.

Tűzesetek ingatlanokban és szabadtereken

Ugyancsak hétfőn, a délutáni órákban száraz növényzet oltásához irányították a tűzoltókat Marosvásárhelyen, a Remeteszegi utcában.

Néhány perccel később a megyeszékhelyen, a Kárpátok sétányon ütött ki tűz egy elhagyatott épületben, ott volt szükség a tűzoltókra.

Július 23-án, kedden délelőtt tűz keletkezett egy élelmiszerraktárban Marosvásárhelyen, a Călărașilor utcában. A tűzoltók rövid idő alatt eloltották a tüzet, a raktárépületben körülbelül 20 négyzetméter gyulladt meg. Sérültek nincsenek – tájékoztott *Dan Petru Daniel*, a Maros megyei tűzoltóság sajtóképviseleje. (pálosy)

Rendőrségi hírek

Kábítószer-forgalmazó előzetesben

A marosvásárhelyi Szervezett Bűnözés Elleni Osztály rendőrei a Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Ügyészség Marosvásárhelyi Területi Szolgálatának ügyészeivel közösen dokumentálták egy kábítószer-kereskedelem miatt körözött személy bűncselekményét.

Július 22-én Kolozsváron érték tetten a gyanúsítottat, miközben egy kilogramm magas kockázatú kábítószer, úgynevezett kristályt árult. Ezt követően házkutatást tartottak a férfi otthonában, ahol több mint 16,5 kilogramm kannabiszt (magas kockázatú kábítószer) találtak több vákuumzáras zacskóba csomagolva, és körülbelül 3,8 kilogramm magas kockázatú kábítószer (3-CMC, általános nevén kristály), egy darálót, precíziós mérleget, vákuumzárót, az anyag nyomait tartalmazó tárgyakat, valamint egyéb bizonyítékokat foglaltak le.

Az ügyészség még aznap elrendelte az illető őrizetbe vételét, 23-án, szerdán pedig a 30 napos előzetes letartóztatását – tájékoztattott a Maros megyei rendőrség sajtóosztálya. (szer)

RENDEZVÉNYEK

Rendhagyó citerahangverseny

A zalaegerszegi Botfai Citerazenekar rendhagyó előadására várják a nagyjérdeműt július 31-én, szerdán 18 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermébe. Műsoron klasszikus, egyházi és könnyűzenei feldolgozások. A belépés díjtalan.

Középkori fesztivál Segesváron

Július 26–28. között ismét megtartják a Segesvári Középkori Fesztivált, amely ezúttal is a hagyományörzés jegyében zajlik. A középkorra jellemző népművészeti termékeket, kerámiát, bőrdíszműűrat, viseleteket, dísz tárgyakat kínálnak az árusok, ugyanakkor középkori

színházi és táncelőadásokat, párbajbemutatókat tekinthetnek meg a látogatók, akik interaktív középkori kézművesműhelyek tevékenységébe is bekapcsolódhatnak. A fesztivál nyitóparádéjára pénteken este 19 órától kerül sor.

Megnyílik a nyáradszeredai inkubátorház

A Nyárádszeredai Fesztivál keretében augusztus 1-jén 14 órától megnyílik a Vállalkozói Inkubátorház Nyárádszeredában. A nyárádszeredai önkormányzat által létrehozott, a Regionális Operatív Program keretében finanszírozott inkubátorház több mint 2000 négyzetméteren ad helyet a térség kreatív vállalkozásainak a város egyik patinás épületének számító, volt királyi járásbíróház felújított épületében.

Tusványoson idén debütál a Nemzeti Emlékezet Sátor

A Nemzeti Örökség Intézete (NÖRI) a Batthyány Magyar Alapítvánnyal és a Fiatalok Batthyány Körével az idén debütáló Nemzeti Emlékezet Sátorban várja az érdeklődőket a 33. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktáborban Tusványoson.

A három szervezet célja a magyar kultúra és emlékezet határokra átívelő örökségének bemutatása és megismertetése a fiatalokkal is – közölte az intézmény hétfőn az MTI-vel.

A Nemzeti Emlékezet Sátorban egész héten elérhető történelmi kvízekkel, memóriajátékokkal, kirakókkal, történelmi dokumentumfilmekkel és vitatémákkal várják a nemzet kulturális örökségére kíváncsi fesztiválozókat július 23. és 28. között.

A NÖRI két kerekasztal-beszélgetésen mutatja be legfontosabb idejű projektjeit az 1568 elnevezésű sátorban. Csütörtökön Nekünk Mohács kell! – Méltó felkészülés az 500. évfordulóra címmel Bertók Gábor régész, a pécsi Janus Pannonius Múzeum igazgatója, C. Tóth Norbert történész és Móczár Gábor, a NÖRI főigazgatója mutatja be a mohácsi csata jubileumi évfordulójára történő felkészülés legfontosabb feladatait annak érdekében, hogy átfogó képet adjanak a Mohács 500 program terveiről, jelenlegi állásáról, kutatási területeiről és nemzetpolitikai céljairól.

Pénteken Honvédő hőseink emlékezte a Kárpát-medencé-

ben címmel Batthyány-Schmidt Margit, a Magyar Batthyány Alapítvány elnöke, Orosz Örs, a felvidéki Sine Metu egyesület elnöke, Oltean Péter, Gyimesbükk polgármestere, Bőjte Csaba ferences szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója, Kedves Gyula hadtörténész és Móczár Gábor, a NÖRI főigazgatója az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idejéről, 175. évfordulójának alkalmával arról beszélgetnek majd, hogy mennyire fontos honvédő hőseink emlékezte a magyarság nemzetudatának megőrzésében és erősítésében határainkon innen és túl.

A Magyar Batthyány Alapítvány szervezésében pénteken a Taberna Universitatis – Egyetemi sátorban Nők és a Honvédelem címmel Batthyány-Schmidt Margit, a Magyar Batthyány Alapítvány elnöke, Batthyány Boldizsár, a Fiatalok Batthyány Körének elnöke, Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézetének főigazgatója, Szabeni Zsuzsanna, a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet igazgatója és Gulyás Adrienn történész, a Károli Gáspár Református Egyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájának doktorandája a nők szerepéről és hősiességéről beszélgetnek szintén a forradalom és szabadságharc évfordulójának apropóján.

Az érdeklődők a fesztivál idején megtekinthetik a Szabadságharc mécsesei – női sorsok és szerepek a szabadságharcban című kiállítást is. (MTI)

Medvetámadás Beszterce-Naszód megyében

Emberre támadt egy medve hétfőn este Beszterce-Naszód megyében, a Sajónagyfalu községhez tartozó Sajószentiván településen, a férfi a lábán és az ágyékán megsérült – közölte az észak-erdélyi megye katasztrófavédelmi felügyelősége (ISU).

Az első információk szerint a férfi eszméletlenül volt a támadás után, a családtagjai segítettek eljutni a helyszínre érkezett mentőautóig.

Gyorke Mihai Andrei, a települést is magába foglaló vadászterület felelőse a Timponline.ro besztercei hírportálnak

úgy nyilatkozott: a férfi épp a település határában található csemegekukoricaföldjét kerítette be villanypázzal, miután azt többször megdézsmálta a medve. Az állat a kukoricatáblában volt, ekkor támadt rá a javait védeni próbáló gazdára. Az illetékes szerint egy bocsos anyamedvéről van szó, mely a támadás után elszaladt a helyszínről.

Elmondta: „a vadászterületen legalább 60 medvét számoltak, míg az optimális szám kettő lenne. A nagyvadak több mezőgazdasági területet tönkretettek, juhnyájra támadtak a térségben”.

Két hete egy fiatal nő életét veszítette a Bucsecs-hegységben, miután egy turistaösvényen rátámadt egy medve.

A képviselőház ennek hatására múlt hétfőn a túlszaporodott medveállomány ritkítását célzó vadászati kvótákról fogadott el törvényjavaslatot. Ez a lakosság elleni támadások és anyagi károk megelőzése érdekében 2024-ben és 2025-ben is 426 barnamedve kilövését engedélyezi, és évente 55 sürgősségi kilövést tesz lehetővé.

Az országban 7500 és 8100 közöttire teszik a vadon élő barnamedvek számát. (MTI)

Republikánusok és demokraták közösen szólították fel lemondásra a titkosszolgálat igazgatóját

Közösen szólították fel lemondásra a titkosszolgálat igazgatóját republikánus és demokrata kongresszusi tagok hétfőn, a Donald Trump elleni merényletkísérletről szóló meghallgatáson.

James Comer, a képviselőház felügyeleti bizottságának republikánus elnöke és Jamie Raskin, a testület magas rangú demokrata tagja közös levélben rögzítette a titkosszolgálat (US Secret Service) igazgatójának szóló felszólítást.

Kimberly Cheatle elismerte, hogy az általa irányított szervezet hibázott, amikor nem volt képes megakadályozni a július 13-i támadást, és azt mondta: teljes felelősséget vállal a biztonsági intézkedések hiányosságaiért. Ugyanakkor elutasította a lemondást, és azt mondta, hogy ő a megfelelő személy a szolgálat vezetésére.

Kimberly Cheatle elismerte azt is, hogy a titkosszolgálat

rendezvényét biztosító ügynökeket több alkalommal is tájékoztatták „egy gyanús személyről” a lövések eldördültét megelőzően, valamint arról is beszámolt, hogy a fegyverest rejtő ferde tetőt korábban biztonsági kockázatként értékelték.

A titkosszolgálat igazgatója hozzátette, hogy a merényletet követően telefonon kért elnézést Donald Trumptól a hiányosságokról.

Hétfőn a kongresszusi szakbizottság több órán keresztül tartó meghallgatáson próbálta tisztázni, miként fordulhatott elő, hogy egy fegyveres férfi, Thomas Matthew Crooks képes volt elrejtőzni a republikánus elnökjelölt választási gyűlésének közvetlen közelében fekvő épület tetején, ahonnan több lövést leadva a fülén megsebesítette Donald Trumpot, megölte a kampánygyűlés közönségének egyik tagját, valamint két további embert életveszélyesen megsebesített. (MTI)

Súlyosan bírálja a koronavírus-járvány brit kormányzati kezelését egy jelentés

Súlyos bírálatokat fogalmaz meg a koronavírus-járvány nagy-britanniai kormányzati és szakhatósági kezelésének módjáról összeállított, csütörtökön ismertetett köztes vizsgálati jelentés.

A tavaly nyáron kezdődött vizsgálat, amelyet Heather Hall lett, az angol fellebbviteli bíróság nyugalmazott bírójának vezet, várhatóan 2026-ig tart, és több különálló részből – hivatalos elnevezéssel modulból – áll. Az eljárás jelenleg a második modulnál tart.

Az első modul eredményeiről összeállított 240 oldalas köztes jelentés fő megállapításai közé tartozik, hogy a brit hatóságok „nem a megfelelő járványra tettek előkészületeket”.

Egy esetleges influenza-világjárvány jelentős kockázatáról már jóval a koronavírus-járvány kitörése előtt sok szó esett, és tervek, tanulmányok is készültek erről, de elégtelen volt Nagy-Britannia felkészültsége egy olyan világjárványra, amely 2020-ban elérte – fogalmaz a jelentés.

A dokumentum megállapításai szerint a sürgősségi tervezésért felelős intézményeket és struktúrákat „útvesszőhöz mérhető bonyolultság” jellemezte, és „stratégiai léptékű, végzetes hibák” történtek az országot fenyegető kockázatok megítélésében, megelőzésében és kezelésében.

A brit kormány által a világjárványok esetére kidolgozott egyetlen stratégia 2011-ben kelt, a koronavírus-járvány idejére már elavulttá vált, nem is lehetett más forgatókönyvekhez hozzáigazítani, és az akkori brit kormány gyakorlatilag azonnal

fel is hagyott alkalmazásával, amint a koronavírus-világjárvány elkezdődött – fogalmaz a vizsgálati jelentés.

A tanulmány szerint ez a stratégia egyetlen típusú potenciális járványra összpontosított, nem volt alkalmas a megfelelő felkészülésre és az arányos válaszlehetőségekre, és elégtelen figyelmet fordított a válaszintézkedések gazdasági-társadalmi következményeire.

A nagy-britanniai koronavírus-járvány első évében, 2020-ban 10,4 százalékkal – a modern brit gazdaságtörténetben példátlan mértékben – zuhant a brit hazai össztermék (GDP) értéke.

A csütörtökön ismertetett köztes vizsgálati jelentés szerint a kormányzati illetékesek, akiknek „gyakran semmiféle képzettségük nincs a polgári veszélyhelyzetek szakterületén”, nem kaptak megfelelően széleskörű tudományos szakvéleményeket, sem tájékoztatást a lehetséges szakpolitikai intézkedésekről.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a brit kormányzati rendszer szakosított intézményei és struktúrái cserbenhagyták a polgárokat – fogalmaz az első vizsgálati szakaszról kiadott jelentés.

A jelenleg zajló második modul tavaly őszi megnyitóján Hugo Keith, a vizsgálóbizottság vezető jogtanácsosa elmondta: a számítások alapján azok, akik a koronavírus-megbetegedés szövődményeibe haltak bele, átlagosan több mint egy évtizedet veszítettek potenciális élettartamukból. (MTI)

Ország – világ

Az EU meghosszabbította az Oroszországgal szembeni gazdasági szankciókat

Az Európai Tanács hat hónappal meghosszabbította hétfőn az Oroszország elleni korlátozó intézkedéseket – jelentette be az európai uniós testület közleményben. A döntés értelmében az először a Krím félsziget 2014-es annektálása nyomán bevezetett, majd az Ukrajna elleni háború 2022-es kitörése nyomán kiterjesztett büntetőintézkedések 2025. január 31-ig lesznek érvényben. Oroszország Ukrajna ellen 2022. február 24-én indított háborúja óta az Európai Unió tizennégy szankciós csomagot fogadott el Oroszország ellen. Az intézkedések számos szektorra, a többi között a kereskedelemre, pénzügyre, technológiára és luxustermékekre is kiterjednek, valamint tilalmat szabnak ki az orosz cseppfolyósított földgáz (LNG) átrakódásával és szállításával kapcsolatban, és blokkolnak több orosz tömegtájékoztatói eszközt is. (MTI)

Esett a szolgáltató szektor árbevétele

A nyers adatok szerint 1,3 százalékkal csökkent a lakossági szolgáltató szektor árbevétele Romániában az év első öt hónapjában – közölte az Országos Statisztikai Intézet (INS). Legnagyobb mértékben a fodrászatok és szépségszalonok (12,8 százalék), valamint az utazási irodák (9,8 százalék) árbevétele csökkent 2023 azonos időszakához képest. A legnagyobb növekedés a mosodák és ruhatisztítók (8,4 százalék) árbevételében következett be. A naptárhatással kiigazított adatok az ágazati árbevétel 1,1 százalékos csökkenését mutatják éves összehasonlításban a január–májusi időszakban. A nyers adatok szerint májusban a romániai lakossági szolgáltatások árbevétele 6,1 százalékkal maradt el az egy évvel korábbitól, a naptárhatással kiigazított adatok pedig 4,8 százalékos csökkenést mutatnak. (MTI)

Holnap hajnalig

(Folytatás az 1. oldalról)

Négy és fél órát álltunk a rohadék sivatag közepén, mert román és bolgár részről egy-egy határőr „végezte” a munkáját. Azaz éppen b@szott se rá, volt, hogy 20 percig ki sem mozdultak a kuskulétából, álljon a popor, nosztalgiazzon csak az aranykorszak után, legalább azoknak a hibbantoknak is eszükbe jut, hogy milyenek voltak a nyolcvanas évek, akik sírnak utánuk. Estére értünk oda. Az első napunkat elcsepszék. De csak azért is lementünk a tengerre.

A visszaút előtt turistafórumokat bíjtam, mert rájöttem, hogy a határrendészet oldalán közzétett infók minimum hamisak (az említett átkelőnél 10 percet adnak meg folyamatosan, mint kiderült, azért, mert nincs jel és a GPS-ek nem képesek bemérni, hogy mekkora a sor – ezért mutatott nekünk is üreset). Mindenhol azt írta, Vama Veche-nél a leggyorsabb az átkelés. Osztottam, szoroztam, hosszabb ugyan, de inkább csorgok hatvanal, mint álljak a dugóban. És valóban, max. 10 perc alatt átjöttünk. Már kezdtünk boldogok lenni. Ó naivitás, az élet megrontója! (Tudom, hogy nem így írta Vörösmarty, de ki a fenének volt kedve ábrándozni?) Mert amit nyertünk itt, azt elvesztettük ott. Alig értünk fel a Nap Pályájára, pár kilométer után kezdődött a dugó. Csernavodánál, ameddig a szem ellátott, már araszolt a sor. Gondoltuk, a híd miatt, de nem, utána is. Arra gondoltam, ha ez betorkollik a bukaresti körgyűrűbe, még éjjel négykor is ott leszünk, így levágtam magunkat a pályáról, és továbbcsattintottam Szlobozia, majd Ploiești, végül Cheia felé, kikerülve így a körgyűrűs, a gyorsforgalmi, majd a hegyek előtt és közben órákon keresztül veszteglő dugókat. Persze a Brassó felől érkező fincsi szupercella épp akkor vert telibe, amikor az öki-rálásági pusztán autóztunk keresztül (kidőlt fák az út oldalán, tengelyig erő víz az aszfalton és egy csomó balfék, aki a vihar legádázabb tombolásának közepén húzott félre, mert nem mert továbbmennni), de valahogy – számos további viszontagság után – hazaértünk. Az adatok? 802 kilométer 64 kilométer/órás átlaggal. 12 óra 33 perc alatt. És nem, egyáltalán nem vezetek lassan.

De két dolog biztos. Többet nem fogtok engem Bulgáriában látni. Ennyi idő alatt valamelyik nyugati partra is elérek. És ahogy az egyik ismerősöm mondta annó: ő nem megy olyan helyre, amely pocsekább, mint az, ahonnan jött. Lassan, de egyre biztosabban adok igazat neki.

Itt állok, másként nem tehetek!

(Illyés Kinga emlékére)

Dr. Ábrám Zoltán

Húsz éve, 2004. július 28-án, mindössze 63 évesen távozott közülünk Illyés Kinga színésznő, városunk díszpolgára. „Szép dikciója, árnyalt és kifejező beszéde pályája kezdetétől sejtette, hogy a szavalás, a pódiumműfaj, az előadóművészet jelentős részt kér életművében” – olvashatjuk róla az összegzést a világhálón. A múlt századi hetvenes-nyolcvanas évek elnyomó romániai viszonyai közepette önálló műsorokat vitt színpadra, és – a szekuritáté célkeresztjében szerepelve – turnézott számos európai és tengerentúli országban. Az akkori gyermekek (és felnőttek) számára ő volt a kis herceg megtestesítője, de nevezetesen alakított Oriana Fallaci A nő, aki virágot akart szakítani című művében és még számos önálló fellépése során.

A nyolcvanas évek második feléből, az „aranykorszakból” személyes élményemet szeretném feleleveníteni. A diktatúra legsötétebb éveiben jött létre, és három éven át a tanítási időszakban kéthetente tartotta találkozóit Marosvásárhelyen az orvostanhallgatók Communitas köre, vagy ahogyan akkoriban hivatalosan le lehetett írni: a Tîrgu Mureș-i Orvostudományi és Gyógyszerészeti Intézet Communitas köre (a nevét nem védettük, nem védhetjük le – ma közismert alapítvány a Communitas). Az egykori irodalmi jellegű önképzőkör, a Communitas kör megalakulásának körülményeit az általam gondosan vezetett emlékfű-

zet rögzítette: „1986. november 6-án a Gînduri Studentești diákfolyóirat gyűlésén megszületett a javaslat: létesítsünk irodalmi jellegű önképzőkört, melynek célja és feltétlen haszna az egyetemisták általános műveltségi színvonalának az emelése.” A Communitas kör létrehozásával és működtetésével szinte párhuzamosan folyó megfigyelésem során bizonyára besárgult volna a szekuritáté, ha valaha is kézbe veszi a kör emlékfűzetét. És végiglapozása közben egyre növekvő düh lett volna úrrá rajta, mert minden meghívottunk előadascímét zölddel, annak időpontját pirossal, tartalmát pedig kézzel vezettem be nem minden esetben „ártatlan” fényképek témához választott társaságában.

Íme az 1988. január 18-i bejegyzésem: „Dsidá Jenő halálának ötvenedik évfordulójára emlékeztünk. Marosi Ildikó író, nyugdíjas szerkesztő szemelvényeket olvasott fel Dsidá publicisztikai munkáiból, és néhány hangulat erejéig rávilágított a költő személyiségére. Illyés Kinga, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház művésznőjének meglepetése következett ezután: szavalata valódi művészi élményt nyújtott a lelkes és szép számban összegyűlt hallgatóság számára.” Az emlékkönybe a meghívottak is beírtak, így hát megoszthatom Illyés Kinga sorait is: „A tóparti könyörgés és Fázol c. Dsidá verseket az 1988 januári körüli találkozóra készítettem, s mivel azt hiszem, legkedvesebb verseim közé tartoznak majd, szívesen emlékszem a »premierre«. Sok jó ötletet

és lelkesedést kívánok további munkájukhoz!”

A jókívánság visszamenőleg is jól fogott, hiszen harmadéves koromban, 1985-ben hivatalosan a Gînduri Studentești diáklap szerkesztője és fotósa lettem. Amúgy megvallom, hogy a szerkesztőségi tagok közül egyeseket nem is ismerem, szerkesztőségi gyűlésre nem emlékszem, a magyar nyelvű anyagokat csak leadtuk a szerkesztőségben, és sorsukra vártunk. A cenzúra természetesen működött, de mint bármely emberi tevékenység – korántsem tökéletesen. Így történt meg az, hogy az Illyés Kingával készült interjúm meglepőteljesen letiltották, mivel időközben a színésznő Hantafű című darabját néhány előadás után bemutatathatnának minősítették. Úgy tűnt, hogy még a színpadon életre keltett bohóc gondolatai is veszélyt hozhatnak az akkoriban megdönthetetlennek tűnő rendszer számára.

Ekkor az interjúban elhangzó gondolatokat összevágtam, a kérdéseket kihagytam, az írásnak Monológ címet adtam, és az azonosítás kedvéért a szöveg közé betettem A kis herceg fényképét (a művésznő azelőtt nagy sikerrel játszotta Saint-Exupéry művét – a szerk. megj.). Az immár álcázott interjú a következő lapszámban (Gînduri Studentești, 1985., 3. szám) megjelent, eredeti üzeneteit megtartva, olyan szövegrészekkel, hogy „Odakinn csend és sötétség honol, idebenn erős fények lázonganak.” „Máskülönben minden színész megcsinálhatná a maga bohócat.” „Az én kicsi balekom rettentően szeren-

csélen. Dührohamot kap, mert ájéjtik. Teljesen elgyávul, nincs véleménye – egy csomó negatívumot hordoz. Aztán az úszóleckénél ráébred arra, hogy ezen túl egyenes gerinccel kell élnie. Csakis így találhat önmagára.” „Ma este nem lesz elő-

adásom. Milyen furcsa!” „Itt állok hát, másként nem tehetek!”

Sajátos erdélyi magyar sors. Ezt vállaltuk fel Dávidokként a hatalmas Góliát ellen. Illyés Kinga is, én is. Más-más utakat járva, amelyek helyenként keresztetkértek egymást.

Szabaddá énekelni magunkat a csíki jazzfesztiválon

Július 25–28. között lesz a Csíkszeredai Nemzetközi Jazzfesztivál. Az eseményt a Mini Jazzfesztivál Egyesület szervezi a Csíkszeredai Városháza, a Hargita Megyei Kulturális Központ és Hargita Megye Tanácsa társszervezésében. A fesztivál helyszínei a Mikó-vár és a Kulissza kávézó, a Zengő Tér, valamint az Ant Bar.

Tasnády Ádám

Szilágyi Nóra főszervező a hétfői sajtótájékoztatón összegezte, idén az eddigiéknél is színesebb lesz a dzsesszfesztivál, az előző évekhez képest még több érdekességet és zenei ínyencséget kínálnak úgy, hogy a rendezvény színvonalát is emelik. Kiemelte, a több műfajból merítő koncertek mellett számos gyerekprogram, irodalmi program és műhelymunka kapcsolódik a rendezvényhez, amelyen romániai, magyarországi és nemzetközi sztárok lépnek színpadra.

Szilágyi Nóra nyilatkozott lapunknak az eseményről.

A főszervező elmondta, az idei kínálatnak is megvan a maga különlegessége. Célja megszerettetni azokkal is a dzsesszenét, akiknek eddig nem volt lehetőségük belemélni ebbe a műfajba.

„Annyi stílus és annyiféle szín van ebben a műfajban, hogy ha az ember valamit meghallgat, biztosan megkedveli a műfaj egyik árnyalatát” – hívta fel a figyelmet a főszervező. „Mi azt valljuk, hogy el kell jönni egyszer. Nekem az a célom, hogy legalább egyszer elcsaljak mindenkit” – tette hozzá.

– Hogyan állt össze az idei műsor?

– Már januárban megvolt a törzse, és szerre beleépítettünk különböző programokat, ilyenek például a gyerekeknek szóló eseménypontok.

Nem csak a nagyoknak szól ez a fesztivál, csütörtökön a gyerekekkel indítunk, 17 órakor gyerekzenekarok fognak fellépni. Idén nagy hangsúlyt fektettünk a különböző gyermekprogramokra. *Játsszunk a zenével* címmel minden nap 18 órától a Mikó-vár előtt gyermekfoglalkozások lesznek, ahol civil

szervezetek képviselői és pedagógusok várják a gyerekeket. A koncertek alatt így szakszerűen és szórakoztató módon lesz megoldva a gyermekfelügyelet. Szombaton egy Mesehetes-koncerttel kedveskednek a kicsiknek.

Mivel a Tusványossal idén egybeesik a Csíki Jazz, hétvégén lépnek fel a nemzetközi meghívottjaink is. A hazai művészek mellett Norvégiából, Svédországból, Spanyolországból, Franciaországból, Magyarországról és Románia más térségeiből is ér-

keznek fellépők, világsztárok és közkedvelt zenekarok, a dzsessz számos műfaját megszólaltatva.

– Számos műhelymunkára is sor kerül. Melyek ezek?

– A fesztivál három napja alatt, pénteken, szombaton és vasárnap is lesz egy-egy workshop a Zengő Tér kulturális központban (Petőfi utca 35.). Pénteken délelőtt 10 órától Palya Bea tart műhelymunkát az éneklés felszabadító örömről. Szombaton 10 órától Szalóki Ági a legkisebbeket szólítja meg, 0–3 éves gyerekeknek és szüleiknek tart

baba-mama foglalkozást, az életkori sajátosságok figyelembevételével, élőzene-hallgatással, mondókázással, ölbéli játékokkal. Vasárnap 12 órától a világhírű muzsikusk, Tony Lakatos workshopjára lehet beülni szaxofonos műhelymunkára.

– Sikerült a zenét az irodalommal is összekapcsolni. Miből áll ez?

– A *Pár-beszéd* című műsor keretében Dész László és Lövétei Lázár László verses-zenés párbeszédére kerül sor, ahol a szerző felolvas műveiből, a zeneszerző-szaxofonművész pedig zenét improvizál rá. Csütörtökön, a Majdnem Jazz napon a Meshroom előadása keretében slam poetry is lesz. Itt lesz a fesztiválon André Ferenc költő, író, műfordító, slammer, szerkesztő, irodalomszervező. Vasárnap pedig a gyerekfoglalkozáson Kozma Attila színművész Fodor Sándor művéből, a Csipikéből olvas fel.

A fesztivál mindhárom napján lesz Jam-session. Pénteken a Zengő Térben, szombaton és vasárnap pedig az Antdground Ant Barban – hívta fel a figyelmet a főszervező.

A fesztiváljegyeket a következő linken, weboldalon lehet beszerezni: <https://www.bilete.ro/csiki-jazz-international-jazz-festival>, további információkat a www.jazz-festival.ro honlapon találunk.

Számos kedvezményt és ingyenességet is biztosítanak a szervezők. Kísérőgyerekeknek 12 év alatt a fesztivál teljes idejére ingyenes a belépés, valamint térítésmentesen léphetnek be a rendezvényre pénteken a nyugdíjasok, szombaton a diákok, vasárnap pedig a fesztivál minden addigi fellépője.

Fejedelmek aranya

(Folytatás az 1. oldalról)

A hiánypótló kiállítás múltunkról szól

Péter Ferenc elmondta, hogy dicséret illeti a múzeum munkatársait, akik folyamatosan azon dolgoznak, hogy érdekes, új kiállításokkal lépjenek meg a látogatókat, hogy rávilágítsanak múltunk kevésbé ismert, izgalmas összefüggéseire, és széles körben népszerűvé tegyék a múzeum tevékenységét. A hiánypótló kiállításrólunk, a múltunkról szól, hiszen Erdély fejedelemségkori történetét mutatja be egyedi megközelítésben, a korabeli pénzek ábrázolásán keresztül, amit díszfegyverekkel, ötvöstárgyakkal bővítettek ki, de a fejedelmek képi ábrázolását is láthatjuk. A történelem olyan szegmensébe nyújtha-

tunk bepillantást, amelyről eddig keveset tudtunk – számolt be a tanácselnök.

Dr. Tomka Gábor elmondta, hogy példaértékű együttműködés eredménye a Fejedelmek aranya című kiállítás. Köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak a kiállítás tárgyi anyagának összeállításához és színvonalához. Az Erdélyi Fejedelemség korával több irodalmi mű foglalkozik, egy kicsit romantikus elképzelésünk van erről, de jó látni azokat a tárgyi emlékeket, amelyek megmaradtak, a pénzérméket, amelyek az uralkodók képmásait is őrzik.

Érmekek, fegyverek, vérték, ötvösremek

Ötvös Koppány Bulcsú, a Maros Megyei Múzeum igazgatója beszám-

Fotó: Maros Megyei Múzeum, Henn Attila

molt róla, hogy a kiállítás különleges vállalkozás, mert a fejedelemség történetéhez nem szokványos nézőpontból közelít. Az uralkodói hatalom legitimitásának mindenkor fontos velejárója volt a reprezentáció, mely a különféle ceremóniákban vagy éppen az uralkodó önmagáról közvetített üzenetét szimbolikus megjelenítő tárgyegyüttesben öltött testet. A reprezentáció eszköztárából a kiállítás fókuszában az a tárgykategória áll, amely a legalkalmasabb volt arra, hogy a szélesebb tömegekhez eljuttassa a legfőbb hatalommal rendelkező uralkodó képmását és attribútumát. A pár száz évvel ezelőtti Erdélyben ennek leghatékonyabb eszköze a pénz, az éremkép volt. A gazdag éremanyag és kincsleletek mellett

a kiállított tárgyak között számos kuriózumot, fegyvert, vértet, viseleti kiegészítőt, lovas felszerelést, ötvösremeket tekinthetnek meg a látogatók – fogalmazott az igazgató, aki a további együttműködés reményét fejezte ki a közreműködő intézményekkel.

A kiállítást nagyon jól kiegészítik a szakértelemmel szerkesztett ismertető szövegek és ábrák. Ezeket végigolvasva a látogató „átismételheti” a történelmet, sokkal gazdagabban távozik, mint ahogy betért a múzeumba.

A kiállítás november 24-ig tekinthető meg a Kultúrpalota II. emeleti időszakos kiállítóterében keddtől péntekig 9-16, szombat-vasárnap 9-14.30 óra között. Hétfőn zárva. A belépőjegy ára 25, nyugdíjasoknak 12, diákoknak 6 lej.

Anyár a nagy elindulások és hazatérések alkalma, és sokszor e kettő ugyanazt – az egykori önmagunkhoz visszatérés semmihez sem hasonlítható kalandját – jelenti. A régmúlt idők sűrűjéből érkezik meg ilyenkor váratlanul az emlékek egész serege, akár egy hozzánk tévedt, vidám kiránduló csapat, amelynek minden tagja mesél, önmagából ajándékoz valamit.

A múlt hét talán legzsúfoltabb délelőttjén, egy villámvásárlásra szánt tíz percben jelent meg előttem középiskolás éveim egyik fontos szereplőjének finom, törékeny alakja, a legjobb barátom az osztályból, akit már legalább két nyara nem láttam. Ezek azok a helyzetek, amikor az ész továbbbogarásra biztathatna, de nem teszi, ha kis időre is, némán engedelmeskedik a lélek megállj-parancsának. Éppen csak örültünk kicsit egymásnak, aztán meg-egyeztünk egy későbbi találkozásban. A továbbiakban erről és azokról a közel három évtizedes pillanatokról mesélek, amelyeket az idő- és térbeli távolságnak nem volt hatalma elhalványítani.

Magyarországon élő barátom, két szépséges kamasz édesanyja, a szüleihez szokott a családjával a nagyvakációk többségében hazajönni. Kislányosan légius megjelenése mögött igazi harcos rejtőzik, de mivel ezt a történetet meglepetésnek szánom neki, az életéről az engedélye nélkül nem mesélhetek. Arról viszont annál inkább, hogy a két-három évente összehozható közös délután-

jainkon rendszerint céltalanul kószálunk a lakótelepi sétányokon, lehetőleg mindketőnk számára ismeretlen utakat, tereket is felfedezve, és közben egymás mindennapi és egyedi megéléseit hallgatva nagyokat kacagunk, úgy, ahogy annak idején padtársaként a fárasztó tanórák alatt.

– Emlékszel a közös találmányunkra? – kérdezte barátom a legutóbbi együttléten, hogy a következő pillanatban egyszerre hozza ki belőlünk a hahota: – Igen, a fáradt hulla.

Mivel annak idején, a kilencvenes években alig öt percre laktunk egymástól, mindig együtt indultunk haza az iskolában töltött napi 6-7-8 óra után. Gyakran pattant ki valamelyikünk fejéből egy-egy vicces szójáték, de egyik sem bizonyult annyira maradandónak, mint az átlagosnál nagyobb kimerültség állapotában született önjellemzés, miszerint nem hullafáradtak, hanem fáradt hullák vagyunk. Ez volt a hívószava az összes többi emlékeknek, amely hamarosan varázslatos szövekként vett körbe minket. Barátom egy rég elfelejtett angolórát idézett fel, amikor segítettem neki egy vers vagy ének átírásában, aztán iskolai fogalmazásokat említett, amelyekkel állítólag kihúztam a pácból az osztályt. Nem titkoltam, hogy mindebből semmi nem maradt meg az emlé-

Padtársderű

kezetemben, a legnagyobb sikerélmény viszont egészen tisztán.

– Tudod, mire gondolok? – kérdeztem, és csodálatos volt, ahogy egyből rátrafált. Nem egy tízes feleletről vagy dolgozatról volt szó – a jó jegyek a licista lázadás idején teljesen hidegen hagytak –, hanem arról, amikor közismerten félénk természetem ellenére szembeálltam egy tanárral, aki megalázott. Az azelőtti napon iskolába menet egy kutyakölyökkel töltöttem pár vidám percet, és a játékos állatka a kabátomra hagyta enyhén

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

sáros mancsa nyomát. A szóban forgó tanár kihívott felelni, és – mivel az óráján magamon hagytam a praclinyomos kabátot – ironikusan megkérdezte: „nincs otthon mosógépetek?” Másnap az első óránk éppen az illető oktatóval volt, én pedig szándékosan az utolsó tíz percben érkeztem. Kérdő – és szerintem leplezetlenül gúnyos – tekintetere minden bátorságomat összeszedve csak annyit mondtam: „elnézést, de száradt a kabátom”. Most is tisztán fel tudom idézni a pillanatot, ahogy az osztályteremben megfagy a levegő, a tanár pedig megdöbbenésben szólni sem tud, csak int, hogy a helyemre mehetek. Ahogy leültem, a barátom nemán rázni kezdte a nevetés, és csak annyit súgott oda nekem, miközben minden erejével

igyekezett megfékezni a kirobbanó hahotát: „olyan hülye vagy”. Ez minden addigi dicséretnél jobban esett. A szünetben aztán sorra jöttek a padunkhoz az osztálytársak, és szinte mindenki gratulált a merészségemhez.

Persze nemcsak az iskola falain belül vagy a hazafelé vezető úton éltük át barátommal az igazi derű pillanatait, egy másik közös barátommal hármában nemegyszer kacagtuk át a szalmakrumpli-illatú éjszakát, aztán volt két ifítábor is, ami szintén a közünk lévő lélekszállakat erősítette. Legmáradandóbban az elsőről maradt meg egy kép: a szálláshelyünk udvarán tollasozunk, és a levegőben ide-oda cikázó, apró fehér labda egyszer csak eltűnik a szemünk elől, hogy a következő pillanatban egy – éppen kopjafát faragó – idősebb férfi öltözetén fedezzük fel. A barátom tündérléptekkel osont a faragó háta mögé, hogy a tollaslabdát észrevétlenül levegye róla, miközben nekem le kellett guggolnom a hirtelen rám törő nevetőgörcstől.

Besötétedett, mire ezeket az élményeket – és még ezeknél is többet – az időrengetegből sorra előszólitottuk. Akkor már pár percre jártunk a barátom szüleinek lakásától.

– Emlékszel, legutóbb ugyanígy elkísértél, aztán én téged vissza, és te megint engem – idézte fel barátom a két évvel korábbi találkozás menetrendjét. Persze, hogy emlékeztem mindenre, ahogy erre a legutóbbi együttlétre is fogok. Közös szavainkat, megéléseinket pedig szintén tovább őrizgettem, mint felbecsülhetetlen értékű drágaköveket, a következő találkozásig.

Szerkesztette: Benedek István

Közel ötvenmillió lejnyi kártérítés

A Romániai Biztosítók és Viszontbiztosítók Országos Szövetségének (UNSAR) tagvállalatai tavaly közel 50 millió lej értékben fizettek ki utasbiztosítási kárigényeket, 32 százalékkal nagyobb összeget, mint 2022-ben és 171 százalékkal nagyobb, mint 2021-ben – állapította meg hétfőn közzétett elemzésében a szervezet.

Eszerint ezeket a kártérítéseket azoknak a turistáknak fizették ki, akiknek külföldön kellett orvosi és/vagy nem orvosi szolgáltatásokat igénybe venniük, vagy törölték az utazásukat.

A biztosítók összesen több mint 14 ezer kárigényt fizettek ki a múlt évben a turistáknak. Tehát tavaly a napi átlagban benyújtott 38 kárigényre napi több mint 131 ezer lej fizettek ki.

A közel 50 millió lej 80 százaléka a turisták orvosi költségeit, a fennmaradó 20 százaléka pedig az utazás törlése/megszakítása, a poggyász elvesztése/késése, a közúti segélyszolgálatok vagy akár a harmadik félnek okozott károk miatt felmerült költségeket fedezi.

A legmagasabb összegű utasbiztosítási kártérítés tavaly 45 ezer euró volt, amit egy turista külföldi orvosi kezelésére fizetett ki az UNSAR egyik tagvállalata. (Agerpres)

Tesztlaboratóriumot nyitott a Continental Temesváron

Egyik legnagyobb európai tesztlaboratóriumát nyitotta meg a Continental Temesváron – írta az economedia.ro a vállalat közleménye alapján.

A 800 négyzetméteres, teljesen új laboratóriumban 23 mérnök és technikus dolgozik. A laboratóriumot többek között hő- és nyomásterheléses teszteszhez használt számítógépes tomográfia, utolsó generációs optikai profilométerrel és vibrációs tesztszobával szerelték fel.

A temesvári laboratórium a Continental romániai üzemei mellett a vállalat európai és amerikai termelőegységeit is kiszolgálja.

A temesvári Freidorf ipari parkban található ContiTech Románia 2002-ben kezdte meg a termelést. A gyár évente mintegy 18 millió, személygépkocsikba, haszonjárművekbe és ipari gépekbe való hajtószíjat, valamint körülbelül 10 millió klímaegységet gyárt. A cégnek 2023-ban 860 millió lej meghaladó árbevétele és közel 1500 dolgozója volt.

Az üzemben a tesztelés több mint két évtizede kezdődött. A tesztlaboratóriumot legutóbb 2017-ben korszerűsítették, de időközben ismét szükségessé vált a fejlesztés méretben és technológiai téren egyaránt. A világ egyik legnagyobb autóiipari vállalatának számító német Continental AG-nak Nagyszebenben is több üzeme van. A cég júniusban jelentette be, hogy Nagyszebenben 45 millió eurós beruházással új üzemet épít, melynek, a tervek szerint, 2026-ban kell megkezdnie a termelést. (MTI)

Leépít az egyik legnagyobb romániai autóiipari cég, a Leoni Besztercén

Az egyik legnagyobb romániai autóiipari cég, a Leoni 10 százalékkal csökkenti dolgozói számát besztercei gyárában – írja az economica.net a vállalat közleménye alapján.

A cégvezetés az elektromos autók iránti kereslet csökkenésével, a megrendelések visszaesésével indokolta a döntést.

„Ez a lépés szükséges a vállalat hosszú távú verseny- és életképességének biztosításáért” – áll a közleményben.

A besztercei székhelyű Leoni Wiring Systems Ro SRL gyárában tavaly közel 4400-an dolgoztak. A német anyavállalatnak több cége van Romániában,

amelyek 2023-ben közel 12 ezer embert foglalkoztattak, az árbevételük 728 millió euró volt.

A nürnbergi székhelyű Leoni AG a világ egyik vezető kábel- és kábelköteggégyártója. A cégnek négy kontinens 26 országában van leányvállalata, az árbevétele tavaly 5,5 milliárd euró volt.

Romániában a Leoni Aradon nyitotta meg az első üzemét 2000-ben, jelenleg 10 üzeme van, a besztercei a legnagyobb. A vállalat május elején jelentette be, hogy bezárja a 200 dolgozót foglalkoztató marosludasi üzemét az elektromosautó-ipari megrendelések csökkenése miatt. (MTI)

Májusban a marosludasi üzemét zárta be a német autóiipari vállalat

Fotó: Marosludasi Civil Csoport

Szakértők szerint kétséges a beruházás megtérülése A kormány folytatná a Bukarest–Duna-csatorna építését

A kormány folytatná a Bukarest–Duna-csatorna építését, december végéig aktualizálják a beruházás megvalósíthatósági tanulmányát – közölte csütörtökön Sorin Grindeanu szállításiügyi miniszter egy parlamenti interpellációra válaszolva.

Becslések szerint a beruházás költsége a korábban tervezett duplájára nő, mert az eddig elvégzett munkák állapota erősen leromlott a tárcavezető válasza szerint. A beruházás költségeit egy 2018-ban készített tanulmány 1,44 milliárd euróra becsülte, ami időközben közel 2,9 milliárd euróra emelkedett – írta az economica.net.

A Bukarest–Duna-csatorna építése 1968-ban kezdődött, szorgalmazója Nicolae Ceaușescu, a Román Kommunista Párt főtitkára volt. Szakértői becslések szerint 1989 decemberéig a munkálatok 70 százalékát végezték el 2,7 milliárd euró összértékben. A rendszerváltás után a beruházást leállították forráshiány miatt.

A Bukarest–Duna-csatorna két folyó, az Argeș és a Bukaresten átfolyó Dâmbovița hajózhatóvá tételét feltételezi, az előbbi 73,2, az utóbbit 30,4 kilométeren. A Dâmbovițán 14 méteres szintkülönbséget kell leküzdeni két zsilippel, az Argeșen pedig 53 méterest négy zsilippel. A korábbi megvalósíthatósági tanulmány szerint a két folyón maximum kétezer tonnás, 110 méter hosszú és 11,4 méter széles uszályok közlekedhetnek majd. Bukarestnek két kikötője lenne összeköttetésben a Dunával, azon keresztül pedig a Fekete-tengerrel.

Sorin Grindeanu nem bocsátkozott becslésekbe a munkálatok megkezdésének időpontját illetően, ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy a megvalósíthatósági tanulmány szerint a kivitelezés öt évet igényel. A csatornán a tanulmány szerint évi 24 millió tonna árut lehetne szállítani, azonban egyes szakértők szerint a beruházás gazdasági megtérülése kétséges. (MTI)

Az IMF nem változtatott idej globális gazdaságnövekedési előrejelzésén

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) nem változtatott idej globális gazdaságnövekedési előrejelzésén a legutóbbi, áprilisi prognózisához képest, míg a jövő évre vonatkozó globális GDP-növekedési várakozását enyhén felfelé módosította.

Az IMF kedden ismertetett Világgazdasági kilátások (World Economic Outlook, WEO) felülvizsgált prognózisát szerint idén a világ egészére számolt bruttó hazai termék (GDP) az áprilisban jelzettel összhangban, 3,2 százalékkal nő, a jövő évi GDP-növekedési előrejelzést pedig az áprilisban jelzett 3,2 százalékról 3,3 százalékra módosította.

Tavaly 3,3 százalékkal nőtt a világgazdaság. Az IMF 1,7 százalékon tartotta a fejlett országok idej növekedésére vonatkozó várakozását, miközben a jövő évi adatot ugyancsak változtat-

lanul, 1,8 százalékon hagyta. Az országcsoporthoz bruttó hazai terméke 1,7 százalékkal nőtt tavaly.

Az euróövezetben a tavalyi 0,5 százalékos GDP-növekedés után idén 0,9 százalékos gazdasági bővülést vár az IMF, 0,1 százalékponttal magasabbat az áprilisi prognózisban jelzethetnél, 2025-ben pedig változatlanul 1,5 százalékos GDP-növekedést prognosztizál.

Az IMF Németország idej és jövő évi növekedési prognózisát egyaránt változatlanul hagyta: eszerint idén 0,2 százalékos, jövőre pedig 1,3 százalékos GDP-növekedéssel számolnak. A német GDP tavaly 0,2 százalékkal csökkent.

Az amerikai gazdaság idej kilátásaival kapcsolatban némileg kevésbé optimista az IMF áprilishoz képest: az idej GDP-növekedési előrejelzését az áprilisban jelzett 2,7 százalékról 2,6 százalékra rontotta,

míg a jövő évit változatlanul, 1,9 százalékon tartotta. Az amerikai GDP tavaly 2,5 százalékkal nőtt.

A fejlődő országokban idén és jövőre egyaránt 4,3 százalékos növekedést vár az IMF, szemben az áprilisban jelzett 4,2 százalékkal. Az országcsoporthoz GDP-je 4,4 százalékkal bővült tavaly.

Az IMF ugyanakkor jelentősen felfelé módosította Kína idej és jövő évi növekedésével kapcsolatos előrejelzését áprilishoz képest, az idej 4,6 százalékról 5,0 százalékra, a jövő évit 4,1 százalékról 4,5 százalékra javította. Kína gazdasága 2023-ban 5,2 százalékkal nőtt.

Az IMF várakozásai szerint India idej gazdasági növekedése szintén nagyobb lehet az áprilisban vártnál: ennek megfelelően az idej GDP-növekedési kilátást 0,2 százalékponttal, 7,0 százalékra javította fel az IMF, amely a jövő évi előrejelzésén

nem változtatott, azt 6,5 százalékon tartotta, miután a tavalyi növekedés 8,2 százalék volt.

A valutaalap előrejelzése alapján Oroszország GDP-je idén az áprilisi előrejelzéssel összhangban 3,2 százalékkal nőhet, a jövő évre vonatkozó kilátásait azonban 0,3 százalékponttal, 1,5 százalékra rontotta az IMF. Az orosz GDP tavaly 3,6 százalékkal nőtt.

A világgereskedelmi forgalom tavaly 0,8 százalékkal bővült, az IMF prognózisa szerint idén 3,1 százalékkal, jövőre 3,4 százalékkal nő. Áprilisi becsléséhez képest az idej és a jövő évi forgalom alakulásával kapcsolatos adatot egyaránt 0,1 százalékponttal javította az IMF.

A Brent, a Dubai Fateh és az amerikai WTI nyersolaj árának átlaga 80,59 dollár volt tavaly. Az idej 81,26 dollár, jövőre pedig 76,38 dollár lehet az IMF szerint.

Az IMF a fejlett országokban 2,7 százalékos inflációt vár az idén, jövőre pedig 2,1 százalékos, áprilisi becsléséhez képest az idej és a jövő évi inflációs előrejelzést egyaránt 0,1 százalékponttal növelte. Az euróövezetben idén 2,4 százalékos, jövőre 2,1 százalékos, Japánban az idej 2,4 százalékos, jövőre 2,0 százalékos, az Egyesült Államokban pedig idén 3,1 százalékos, jövőre 2 százalékos inflációra számít az IMF.

A fejlődő országokban az idej az áprilisban jelzett 8,3 százalékos helyett 8,2 százalékos, míg jövőre az áprilisi prognózisban szereplő 6,2 százalékos helyett szintén alacsonyabb, 6,0 százalékos inflációra számít az IMF.

Tavaly a fejlett országokban 4,6 százalékkal, a fejlődő országokban 8,3 százalékkal emelkedtek a fogyasztói árak. (MTI)

Betekinthetünk a középkor temetkezési szokásaiba

Ősztől lesz látogatható a gyulakutai kriptá

A napokban utolsó fázisába lépett az a munka, amely a gyulakutai református templom alatt talált 17. századi arisztokrata családi kriptát mutatja majd be a nagyközönségnek. A templom és a település története is megismerhető, a digitális technikának köszönhetően is.

Gligor Róbert László

A gyulakutai református templom felújítását 2020 előtt kezdeményezték, de mivel A típusú műemlék épület, felújítása esetére a kulturális minisztérium előírta a régészeti kutatások elvégzését, amit az egyházközség a Maros Megyei Múzeumra bízott. 2021 elején feltárták egy Árpád-kori, feltehetően fatemplom maradványait, illetve honfoglalás kori sírokat, ahonnan egy 10-11. századi, S végű hajkarika és egy ezüsttel átszőtt szövetszövetdarab is előkerült. Ekkor bukkant elő a kriptá keleti fala, valamint az átépített templom gótikus ablakainak maradványai és több régi falkép. Az ásatások második szakaszában, február 22–26. között a helyi egyházközség egykori patrónusának, Szövérdi Gáspár Jánosnak és családjának a 17. század elején épített kriptáját találták meg. Szövérdi Bethlen Gábor fejedelem konstantinápolyi követe volt, és neki köszönhető, hogy a gyulakutai gyülekezet reformátussá lett. Szintén ő adományozta a gyülekezetnek feleségével, Bethlen Zsófiával a templom kazettás mennyezetét.

A 4,3 méter hosszú, 2,7 méter széles, 2,3 méter belmagasságú, 70 centiméter vastag téglafalakkal körbevett boltozatos kriptát nem bontották ki azóta, hogy két felnőtt férfit, három felnőtt nőt és öt gyermeket temettek bele. Az ő maradványai kerültek elő a 2021. évi ásatások során.

Ékszereket is találtak a kriptában lerakódott vastag iszaprétegben, egyikbe Bethlen Zsófiának a neve van belevésve. Emellett további három aranygyűrű és egy arany ruhadísz került elő az iszaptól.

Az egyházközség már akkor eldöntötte, hogy a szenzációs felfedezést nem rejti el a világ elől, hanem a feltárás után látogathatóvá teszi. Ehhez szakemberek segítségét kérte: a kiállítási koncepciót dr. Gál Szilárd Sándor, az ásatást vezető régész és Fehér János művészettörténész szakmai koordinációjával dr. Kinda István főmuzeológus (Székely Nemzeti Múzeum) állította össze. A látványtervezést és a kivitelezést Hugyecsek Balázs szentendrei képzőművész végezte. A napokban a csapat az utolsó munkafázison dolgozott a templomban, ekkor kerestük meg őket.

Szakmai szenzáció lehet

Dr. Kinda István kisebb szakmai szenzációnak tartja, hogy olyan kriptát találtak a templom alatt, amelyben lezárása óta, azaz mintegy háromszáz éve senki sem járt. A leletek fényében azt szeretnék bemutatni, hogy a kriptá hogyan illeszkedik a 17. századi nemesi temetkezések sorába, kik temetkeztek ide, miben különbözött az akkori a mai temetkezésektől.

A templom jellegéből adódóan nem elég csak a kriptáról beszélni

Az ásatásokon bukkantak rá a kriptára és ritka kincseire

Fotó: Gligor Róbert László

A látogatóknak, hanem egy összetett bemutatóban kellett gondolkodni, hogy az istenháza építéséről, falképeiről, festett mennyezetéről, beépített sírköveiről is ismereteket szerezzenek az emberek. A templomot – öröndetesen – egy élő gyülekezet használja, ezért szóba sem jöhetett volna itt egy kiállítás létrehozása, egy más lehetőséget kellett keresni erre. Így nyúltak a digitális technológiához. A főmuzeológus összeállította a szakmai elképzelést és tartalmat, de kellett hozzá egy látványtervező, aki mindezt úgy tudja visszaadni a látogatóknak, hogy élvezhető legyen, ugyanakkor meglehetősen, s ne legyen hivalkodó, mégis elegáns, művészi. Így esett a választás a szentendrei képző- és iparművészre.

Bőséges információtartalom és látvány

A tartalmi bemutató részleteit lapunknak megjelenítő Hugyecsek Balázs megjegyezte: annyira összetett információhalmaz állt a rendelkezésükre, hogy végül úgy döntöttek, a templom előterében egy érintőképernyős bemutató infópultot helyeznek el. Az információkat három nyelven találja meg itt a turista, és helyi idegenvezető nélkül is működni fog, a filmek, fényképek és egyéb tudnivalók élvezhetők lesznek egyetlen helyen.

Itt a templom és a település múltjáról, az egyházközség történetéről, a templom és gyülekezet értékeiről tudhat meg részleteket a látogató, miközben az épületben nézelődik, hangosbmondón kapja meg az információt. Az érintőképernyőn tált tartalmak révén ritkaságszámba menő helyi tárgyi emlékekkel is megismerkedhetünk, hiszen kevesen tudják, hogy a gyülekezetnek volt egy 15. századi bizánci kelyhe, amelyet ma a Budapesti Nemzeti Múzeumban őriznek, de vannak kétszáz éves értékes egyházi textíliái is. A mozgóképes tartalmak között találunk beszélgetést a művészettörténésszel, a feltárásokat végző régésszel, a helyi lelkésszel, a feltárást végző helyi vállalkozóval, az azt végigkövető egyik presbiterrel.

A látogatókat valószínűleg a kriptá fogja a leginkább érdekelni, ezért az ehhez kapcsolódó bemutató ennél látványosabb lesz. Ez akkor fog bekapcsolni, amikor a lépcsőn lefelé indulókat észleli a mozgásérzékelő: bekapcsol a világítás, a lefele haladó láthatja a Szövérdi-Bethlen kriptá latin feliratát, majd elindul egy hangfelvétel lejátszása, a korabeli prédikációirodalom alapján a Szövérdi Gáspár János temetését felidéző prédikáció. Az sem mindegy, hogy ki és hogyan, milyen hanghordozással, hangszínnel mondja el a nyelvújítás kora előtti magyar nyelven a latin kifejezésekkel is kevert egyházi szöveget –, erre szinkronszínészt kértek fel, a templomot bemutató hanganyag előadására pedig színésznőt.

A kriptá szinte állandóan vízben állt az évszázadok során, megsemmisültek a benne elhelyezett tárgyak, kivéve a fémeket és a csontok egy részét, a feltárás során a régészek egy vastag iszaprétegből szűrték le azokat: gyűrűket, koporsódíszítményeket, fejpántot, textildarabokat, koponya- és csontdarabokat. Ezért a jelenség visszaadására is különleges hatást használt a dizájn: a kriptá megvilágításával a leérkezőnek az az érzése, mintha víz alatt lenne az építmény, és lebegő hatást keltő „vízkoporsót” is készített víztiszta műgyantából, amely hermetikusan zárható tárolóként fog szolgálni. Ebben helyeznek el néhányat a kriptá leleteinek másolataiból, főként a marosvásárhelyi múzeum által őrzött gyűrűk nemesmásolatait.

Sok(k) lesz

A legnagyobb műszaki kihívásnak az számít, hogy minden műtárgy úgy kerüljön be a kriptába, hogy a hatalmas páratartalom ellenére se károsodjon, tehát légmentesen zárják le az „üvegkoporsót”. A napokban elvégzett munka sem volt könnyebb: elhelyezték a megvilágításhoz, hangosításhoz, mozgásérzékeléshez és a lejátszáshoz szükséges huzalokat, hogy az a látogató számára ne legyen látható. Előzőleg elkészült a kriptá lépcső-

zete és aljzatrácsa, leszállították a koporsót és a vízlámpákat, hogy készítsék elő próbaüzemre a berendezéseket, ugyanis állandó kiállítás lesz. A rendszert szeptemberben véglegesítik, vélhetően októberben vagy novemberben a nagyközönség előtt is bemutatják és használatba adják.

A szakemberek remélik, hogy a tárgyi leletek és egyéb értékek közcincse tétele „kultúrsokként” éri a helyi közösséget, erősíteni fogja vagy éppen meghatározza majd a gyulakutai identitást.

Büszkék rá

Mivel nem sikerült állami vagy külső forrásokat lehívni, az egyházközség és az önkormányzat úgy döntött, hogy önerőből fektet be a kriptá láthatóvá és látogathatóvá tételébe. Az önkormányzati pályázati támogatások mellett ebben a gyüle-

kezet pénzbeli hozzájárulása is segítette.

Hogy miért látták fontosnak a feltárások láthatóvá tételét? Amikor megtalálták és feltárták a templom alatti értékeket, úgy vélték, ezt másoknak is meg kell mutatni. Nemcsak kulturális örökség, hanem hozzátartozik a falu, a székelység és a honfoglalás kori magyarság történetéhez. Gyulakuta és egyháza számára különösen fontos a kriptá feltárása, hiszen Szövérdi Gáspár Jánosnak köszönhető, hogy reformátussá lett a közösség. „Büszkék vagyunk arra, hogy milyen gazdag örökségünk van nekünk, gyulakutaiaknak, és hogy évszázadokon keresztül Isten segítségével meg tudunk maradni szülőföldünkön” – magyarázta a Népművelési helyi lelkész.

Rendkívüli fejlődésen ment át a helyi református egyházközség és műemlék temploma – mondja Varga József polgármester. A lelkész és a presbitérium minden lehetőséget kihasználta, a magyar kormánytól pályázott, és ebből teljesen felújította a templomot, a templombelső, feltárta a freskókat, román kormány-pénzből felújította az orgonát. Évente kihasználta a helyi és megyei tanács nyújtotta lehetőségeket, pályázott a felújítási, restaurálási munkálatokra. Idén 50 ezer lejt nyert a bemutatórendszer elkészítésére – hangsúlyozta elismerését a kifejtett munkáért a közönségvezető.

„Mi nagyon fontosnak tartjuk, hogy a kriptát berendezzék, naprakész információkkal szolgáljanak, s azt ne csak mi, gyulakutaiak tudjuk, hanem az ide látogatók is megismerjék. Szívesen segítünk ebben, és értékeljük a tiszteletes úr és csapata, valamint azok munkáját, akik határon innen és túl dolgoznak ezen. Hálával tartozunk azoknak, akik ezt megálmodták, kivitelezik és üzembe helyezik, hogy a templom a nagyközönség szolgálatába álljon, és elterjedjen hírneve” – értékelte a polgármester az együttműködéseket.

Értékes leletek, köztük Bethlen Zsófia gyűrűje

Fotó: Hugyecsek Balázs

Közönvégszolgalat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A közúti tesztelést megtagadó három napig hajtási nélkül Finomítottak a drogtesztrendeleten

A kormány módosította a közlekedésbiztonságról szóló 84-es számú sürgösségi rendeletét. Ennek értelmében ha a vérminta laborvizsgálatának eredménye negatív, vagy nem készül el három napon belül, a sofőr visszakapja a pozitív alkohol- vagy drogteszt megtagadása miatt bevont jogosítványát. A 72 órás határidőt a vérminta levételétől számolják.

Szer Pálosy Piroska

Múlt héten a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közlekedési rendőrei közúti akciót szerveztek Marosvásárhelyen, amelynek fő célja az volt, hogy tájékoztassák az autóvezetőket a közúti közlekedésre vonatkozó jogszabályok legújabb változásairól. Az akció célja volt többek között figyelmeztetni a sofőröket a magas hőmérsékleti értékek miatti fáradtság okozta problémák megelőzésére. Az információkat tartalmazó szórólapok mellett a rendőrök kávé és vizet kínáltak a járművezetőknek, és megvitatták velük a főbb ajánlásokat.

A Román Rendőrség vezetősége múlt héten újabb távértekezletet tartott a megyei rendőrfőkapitányok, a közlekedésrendészeti osztályok vezetői és a rendőrségi szóvivők részvételével, áttekintették az új törvényi előírásokat és közleményben tájékoztatták az érdekelteket.

Ennek értelmében nem indul azonnal büntetőeljárás azok ellen a gépkocsivezetők ellen, akiknek pozitív lesz a drogtesztjük, erre csak azután kerül sor, hogy a vérvizsgálat eredménye igazolja a tiltott szer jelenlétét a szervezetükben.

A közlemény szerint a Drager5000 szondával végzett tesztelést követően a rendőrök jegyzőkönyvet állítanak ki, amely az illetékes őrsön marad mindaddig, amíg a törvényszéki orvostani intézet legtöbb 72 órán belül elküldi a vérvizsgálat eredményét. Negatív eredmény esetén az ezt igazoló iratot a többi dokumentummal együtt továbbítják az ügyészségnek, amely lezárja a procedúrát, tehát nem indul büntetőeljárás a sofőr ellen. A rendőrségnek ez az adminisztratív lezárásra vonatkozó javaslata az igazságügyi orvosszakértő által kiadott biológiai minták negatív eredményén alapul, és nem a büntetőeljárás törvénykönyv értelmében vett lezárásra vonatkozó javaslatot jelent, hanem az ügy adminisztratív lezárását.

Ha a vérvizsgálat eredménye pozitív, a rendőrség által kapott dokumentáció alapján az ügyészség megkezdi a büntetőeljárást az érintett gépkocsivezető ellen. A pozitív igazságügyi orvosszakértői jelentést az alapjelentéshez csatolják, és a dokumentumokat elküldik az illetékes ügyészségre, ahol bünygyi aktává válik, amelyben a büntető törvénykönyv és a büntetőeljárás törvénykönyv szerint folytatódik a nyomozás és a bizonyítékok keze-

Fotó: Rendőrség

lése. A jogosítvány 72 órára történő bevonása a közúti közlekedést érintő potenciális veszély elhárítását szolgálja.

A nemrég kiadott sürgösségi kormányrendelet alapján a laboratóriumi vizsgálat eredményeig elveszik azoknak a sofőröknek a jogosítványát, akik közúti ellenőrzéskor megtagadják a drogtesztet. Sokan megtagadták, és vérvizsgálatot kértek helyette, mivel a rendőrségi gyors tesztek gyakorta hamis pozitív eredményt mutattak, bizonyos gyógyszerek és élelmiszerek is – tévesen – adhatnak pozitív eredményt. A gond az, hogy az országban a laboratóriumok kapacitása korlátozott, így időnként sokat kell várni az eredményre. A kormányfő szerint az egészségügyi minisztérium és a belügyi tárca három havonta jelentést készít majd arról, hogy mennyire sikerül a 72 órás határidőt betartani.

A visszaeső törvénysértőket szűrnék ki

A módosított jogszabály kiterjesztette a vezetői engedély visszavonására vonatkozó közigazgatási intézkedés alkalmazási körét azokra az esetekre, amikor a gépjármű vezetője a közlekedési rendőr felszólítására nem hajlandó eleget tenni a tudatmódosító szerek fogyasztására vagy a kilélegzett levegőben lévő alkoholkoncentráció meghatározására irányuló vizsgálatnak, noha a nyilvántartás szerint:

– Az utóbbi 3 évben alkoholos befolyásoltság alatt történő járművezetés vétsége miatt ismételtlen megbírságot kaptak;

– Elítélték alkohol vagy pszichoaktív anyagok hatása alatt történő járművezetésért, közlekedési balesetet okozott alkohol vagy más pszichoaktív anyag fogyasztása után, megtagadta vagy elkerülte a biológiai mintavételt, tiltott kábítószer-kereskedéssel és kábítószer-fogyasztással kapcsolatos bűncselekményeket követett el;

– A járműben lévő alkoholtartalmú italosüvegeken láthatók a fogyasztás nyomai, vagy pszichoaktív hatású anyagok nyoma;

– Természetellenes viselkedés,

amelyet alkohol vagy pszichoaktív anyagok okozhatnak.

Az új jogszabályi változásokat követően azokat a járművezetőket, akik megtagadják a drogtesztet vagy az alkoholszondás vizsgálatot, speciális orvosi egységekbe szállítják, ahol biológiai mintát vesznek a vérükben lévő tiltott anyagok vagy alkohol jelenlétének vagy hiányának megállapítása céljából, és bevonják a vezetői engedélyüket. A vezetői engedély visszavonása megszűnik, és a járművezető visszakapja a jogosítványát, ha a biológiai minták elemzésének eredménye azt mutatja, hogy a szervezetben nincs alkohol vagy pszichoaktív anyag.

A közúti közlekedésbiztonság területén egyes intézkedések bevezetéséről szóló 2024. évi 97-es számú rendelet szabályozta három napra a vezetői engedély visszaadásának határidejét is.

A jelentés e-mailben, személyesen vagy postai kézbesítéssel érkezik

A visszavont vezetői engedélyt a toxikológiai vizsgálati jelentés alapján – amely megállapítja, hogy a vérben nem található pszichoaktív anyag vagy alkohol – kell visszaadni, illetve 72 órával a biológiai mintavételt követően, ha a jelentés nem készült el.

A rendőrségi jelentésben az illető választhat, hogy a toxikológiai jelentés eredményét e-mailben vagy telefonon kapja meg, a dokumentum beszerzésére a következő lehetőségek állnak rendelkezésre:

– annak a közúti közlekedési szolgáltatónak a székhelyén történő átvétel, amelynek körzetében a vezetői engedélyt visszatartották, vagy egy másik közlekedési szolgáltató székhelyén;

– továbbítás postai úton a vezetői engedély jogosultja által megadott levelezési címre.

A 72 órás határidőt 2024. július 15-től, a 2024. évi 97-es számú sürgösségi kormányrendelet hatályba lépésének napjától alkalmazzák. A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség ismételtlen felhívja a járművezetőket a közlekedési szabályok betartására.

A 2000 lejnél alacsonyabb jövedelműek részesülnek belőle

Augusztusban feltöltik a szociális kártyákat

Augusztusban újabb 250 lej töltenek fel az alapélelmiszer- és meleg étel vásárlására fordítható szociális kártyákra. A kéthavonta folyósított szociális támogatásra a 2000 lejnél kisebb jövedelmű hátrányos helyzetű személyek jogosultak.

Az idei évtől a 2.000 lejnél kevesebb nettó jövedelemmel rendelkezők kéthavonta 250 lej értékű szociális kártyát kapnak élelmiszerre és meleg ételre. Korábban az 1.700 lejnél kevesebb nettó jövedelemmel rendelkezők részesültek ebben a támogatásban. A felső határ emelését az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma (MIPE) egy határozattervezetben javasolta.

2024-ben az elektronikus szociális étkezési utalványok és meleg ételre felhasználható utalványok kedvezményezettjei a következő kategóriák lehetnek:

– az állami nyugdíjrendszer nyugdíjasai, az ágazati nyugdíjházaknál nyilvántartott nyugdíjasok és a területi nyugdíjházak által fizetett, külön törvények alapján nyújtott jogosultságok kedvezményezettjei, akiknek a realizált havi jövedelme legfeljebb 2000 lej;

– a súlyos vagy közepesúlyos fogyatékosnak minősített személyek – gyermekek és felnőttek –, akiknek a havi jövedelme nem éri el a 2.000 lejt;

– legalább két gyermeket nevelő családok, ahol az egy családtagra jutó havi jövedelem legfeljebb 675 lej;

– egyszülős családok, ahol az egy családtagra jutó havi jövedelem 675 lejnél kevesebb vagy azzal egyenlő;

– azok a családok és egyedülálló személyek, akik a 2016. évi 196-os számú, a minimális befogadási jövedelemről szóló, később módosított és kiegészített törvény alapján jogosultak a támogatásra;

– hajléktalan személyek, a hatályos jogszabályi rendelkezések szerint.

A kártyán rendelkezésre álló összegek a feltöltéstől számított 12 hónapig érvényesek.

2024-ben az élelmiszer-csomagok legfeljebb 125 lej értékűek, és 6 havonta részesülnek benne a jogosultak – tájékoztatott az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma. (szer)

A külföldön kiállított anyakönyvi okiratok átíratása

Kötelező a román állampolgárok számára

A Maros Megyei Anyakönyvi Főigazgatóság felhívja a román állampolgárok figyelmét a külföldi hatóságok által kiállított anyakönyvi okiratok (születés, házasságkötés, halálozás) átíratásának kötelezettségére.

A román állampolgároknak az illetékes helyi hatóságok által külföldön kiállított anyakönyvi okmányai csak akkor bírnak bizonyító erővel az országban, ha azokat átírják a román anyakönyvi nyilvántartásokba.

A román állampolgár köteles a hazatéréstől vagy a külföldről származó anyakönyvi kivonat megszerzésétől számított hat hónapon belül kérvényezni az okirat átíratását a román anyakönyvi nyilvántartásokba.

Az átíratási kérelmeket a kérelmező lakóhelye szerinti közigazgatási területi egységhez, illetve Románia diplomáciai vagy konzuli képviselőihez kell benyújtani.

Ha a külföldi hatóságok által kiállított anyakönyvi kivonatokat nem nyújtják be a román anyakönyvi nyilvántartásokba való átíratás céljából a törvényben előírt határidőn belül, az az anyakönyvi okmányok rendszere szerint szabálysértésnek minősül, és 100–500 lej közötti pénzbírsággal büntetendő, ezért felszólítják a polgárokat, hogy tegyenek eleget kötelezettségüknek – áll a *Codruța Sava* intézményvezető által aláírt közleményben. (szer)

Illusztráció

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Távol van még a tökéletes önvezetés

A különféle vezetéstámogató rendszereket arra találták ki, hogy segítsék a vezetést, csökkentsék a balesetek kockázatát. Ilyen tekintetben nem is kell az önvezetésig elmenni, hiszen ott van már a közel 20 éves prémium autókban a fáradtságfigyelmeztető, amely kétórán-

ként rászól a sofőrre, hogy szünetet kellene tartani, az újabb gépjárművekben pedig a sávtartó, az adaptív (távolságtartó) tempomat vagy a táblaérzékelő. Utóbbiról meg kell jegyezni, hogy nem mindig ismeri fel jól a táblákat, de ennél nagyobb baj soha ne legyen egy autóval. A

vezetéstámogató rendszerek kapcsán ki kell emelni a sávtartót, amely, ha jelzés nélkül akarunk sávot váltani, vagy csak egy kicsit átmenni a vonalon, megfeszíti a kormányt, és elkezd visszahúzni az autót. Ez így elsőre lehet, hogy jónak tűnik, ám vannak olyan élet-

helyzetek, amikor tudatosan teszik ezt a járművezetők, például valamit hirtelen ki kell kerülni. Persze nem írja teljesen felül a sofőr döntését az elektronika, de meg tudja lepni a gyanútlan vezetőt a keményebb kormányal. Ez pedig már balesetveszélyesnek tekinthető.

Ebből egyenesen következik, hogy minden, ami a sávtartónál összetettebb, hibázhat, sőt hibázik is. Vagyis távol vagyunk még az önvezetéstől! Arra, hogy mennyire nem kiforrottak még ezek a rendszerek, a Waymo szolgáltatott – akarata ellenére – jó példát. A Waymo egy önvezető robottaxit üzemeltető vállalat az Egyesült Államokban, amely 2-3 városban kapott engedélyt. Ezek a robottaxik már többször is hibáztak, viszont nemrég az önvezető autó nagyon elnézte a dolgokat.

Úgy történt, hogy jött egy útépités sávlezárással. Ezen át is ment gond nélkül a Waymo autója, azonban utána rossz sávot választott, és elkezdett a forgalommal szemben haladni. Ezt észrevette egy rendőr, aki megpróbálta félreállítani fény- és hangjelzés segítségével. Megjegyezzük, hogy az önvezető autók fel kell ismerjék ezeket a jeleket, és a hatályos jogszabályok szerint kell eljárjanak. Azonban a robottaxi egy kis ideig nem reagált, ment tovább, mintha mi sem történt volna. Olyan nyugodtan, hogy még egy piros lámpán is átmert, és csak ezt követően húzott félre, hogy a rendőr tudjon beszélni az autóhoz tartozó diszpécserrel.

A Waymo közleményében arról számol be, hogy az autó az ellentmondásos közúti táblák miatt zavarodott össze. Tény, hogy egy-egy útépitésnél az emberek is elnézik a dolgokat, de egy fejlett, rengeteg érzékelővel, radarral, elektronikával

és mesterséges intelligenciával fel-turbózott gépjárműtől nem ezt vár-nánk el. Ami pedig a piros lámpán való áthajtást illeti, a Waymo úgy érvelt, hogy az autó nem akarta feltartani a forgalmat, azért ment át, de rögtön utána meg is állt. Ez a rend-őrség változata is, mármint hogy éppen csak átmert a jelzőlámpán, és félre is húzott, vagyis itt lehetünk elnézőek.

Ugyanakkor, ami már érdekesebb, hogy a Waymo szóvivője azzal próbálta enyhíteni a körülményeket, hogy külön hangsúlyozta, az autó csak egy percig ment a forgalommal szembe. Nem tudom, ez kit nyugtatott meg, mivel egy rossz pillanat is elég a balesethez, nem-hogy egy egész perc. Az incidens ellenére a vállalat továbbra is azt tartja, hogy a járművek biztonságosabban vezetnek, mint az emberek.

Ez a példa is jól mutatja, hogy messze van még a tökéletes önvezetés. De azt sem szabad elhallgatni, hogy valahol a Waymonak is igaza van: ha egy ember követ el akarva vagy akaratlanul egy ilyen kihágást, senkit nem érdekel, ha egy önvezető robottaxi, akkor mindenki felkapja a fejét. Pont, mint az elektromosautó-tűzek esetében; ha kigyullad tíz belső égésű motorral szerelt autó, az alig éri el valakinek az ingerküszöbét, ha egy elektromos autó gyullad ki, akkor mindenki figyelmes lesz rá. Ezzel kapcsolatban a statisztikák azt mutatják, hogy arányaiban sokkal több belső égésű motrú autó gyullad ki, mint elektromos. Ezeket szem előtt tartva hozzá kell tenni, lehet, van igazság abban, amit a Waymo mond: az önvezető autók általános-ságban biztonságosabban közlekednek, mint azok, amelyeket ember irányít.

Waymo robottaxi

Forrás: Wikimedia Commons

Új hibridek bemutatását tervezi a Stellantis

A Stellantis ígérete szerint két év múlva összesen 36 hibrid modelljük lesz a kínálatban. A cégcsoport jelenleg kilenc márkát tömörít magában, köztük a Peugeot-t, a Fiatot, a Jeepet és az Alfa Romeót, valamint 30 hibrid modelljük van. Vagyis a következő két évben hat újabb típust szeretnének piacra dobni.

De honnan ez a fellángolás a hibridek iránt? Leginkább abból fakad, hogy az elektromos autók iránt csökkent az érdeklődés, és a hibridek iránt nőtt. Európában több ország kivezette vagy csökkentette a támogatást az elektromos autók vásárlására, továbbá nem fejlődött látványosan az elmúlt években a töltőinfrastruktúra, még mindig jelen van a hatótávpara, a villanyautók drágábbak, mint a

belső égésű motorral szereltek, illetve az úgynevezett trendseterek – azok a személyek, akik elsőként meglépnak valamit, belevágnak valami újba – már váltottak, viszont még mindig nem jött el az a szint, amikor egy átlagos ember szívesen venne elektromos autót. Ezzel szemben a hibridek iránt egyre nagyobb az érdeklődés Európában, mivel ez egyfajta átmenet, kompromisszum a belső égésű motrú és a villanymeghajtású autók között. Természetesen ezek is drágábbak, mint a hagyományos autók, részben ezen is akar segíteni a Stellantis.

Közleményében arról számolt be, hogy az év első felében 41%-kal nőtt a hibrid modelljei eladása a tavalyi év azonos időszakához képest. Arányaiban nézve komoly fejlődés,

Hibrid autó, illusztráció

Forrás: Project-E

Elektromos autó, illusztráció

Forrás: Construction World

bár a tisztább kép miatt nem ártott volna kö-zölni az abszolút számokat is.

Arról viszont már tájékoztatta az embe-reket az autóiipari konszern, hogy nem a kon-nectorból tölthető hibridek gyártását, hanem az úgynevezett „mild hibrideknek” minősülő típusok előállítását fogja felpörgetni. Azokét az autókét, amelyek 48 V-os akkumulátort használnak. Ha összehasonlítjuk a plug-in, konnektoros hibrideket és a mild hibrideket, láthatjuk, hogy hasonló az üzemanyag-meg-takarításuk, mutatott rá Christian Müller, a Stellantis elnökhelyettese.

A vezető meglátása szerint a vállalat által kifejlesztett hibrid hajtás pont olyan jó, mint amit a versenytársaik kínálnak, olcsóbb annál, és azt tervezik, hogy még olcsóbb lesz.

Az ár mellett érdemes lenne figyelmet fordí-tani az elektromos hatótávra is, ugyanis az autógyártó mild hibridjei mindössze egy ki-lométert tudnak menni elektromosan. Ezzel szemben a plug-in-ek 80 kilométeres hatótá-vot is képesek hozni tisztán árammal.

Christian Müller arról is beszélt a Reuters-nek, hogy az új generációs mild hibridek ak-kumulátora kapacitásában meg fogja közelíteni a full hibridekben található akku-mulátorokat, amelyek általában 1 kWh-sak. Ennek köszönhetően az új Stellantis mild hib-ridek üzemanyag-megtakarítása is nagyobb lehet, mint az elődeiké, hiszen azokban csak egy hozzávetőleg 0,3 kWh-s akkumulátor ka-pott helyet, ami általában képtelen volt meg-mozdítani az autót.

Játék nélkül jutott tovább a Puskás Akadémia az Európa-konferencialigában

A Puskás Akadémia FC mérkőzés nélkül jutott tovább a labdarúgó Európa-konferencialiga selejtezőjének második fordulójából, mert ellenfelét, az ukrán SC Dnyipro-1 csapatát kizárta az európai szövetség (UEFA).

Az UEFA honlapjának hétfői híradása szerint a párharc első mérkőzését és visszavágóját is 3-0-s gólkülönbséggel írták jóvá a felcsútiak javára.

Az ukrán csapatot azért zárta ki az UEFA, mert csődhelyzet miatt elveszítette játékosainak többségét és a bajnokságtól is visszalépett.

A Puskás Akadémia az Európa-konferencialiga selejtezőjének harmadik körében a moldovai Zimbru Kisinyov és az örmény Ararat-Armenia párharcának győztesével játszik.

„Nem jó szituáció, ami az ellenféllel történt, hiszen pénzügyi gondok és egyéb problémák miatt a klub megszűnik. Ez sosem jó, hiszen ez egy rendkívül erős együttes, nemzetközi szinten is neves csapat” – nyilatkozta az M1 televíziónak a magyar csapat hátvédje, Szolnoki Roland. Hozzátette, pozitív dolog, hogy meccs nélkül jutottak tovább, de még szebb és jobb lett volna úgy továbblépniük,

hogy lejátszák a két mérkőzést. „A hétvégén már bajnoki találkozónk lesz, és a selejtező következő köréig lesz még két bajnokin. Talán egy kicsit még jobban összeáll a csapat” – magyarázta a csapatkapitány.

Fotó: Puskás Akadémia

Elkészült az Európa-konferencialiga harmadik fordulójának párosítása

Az európai szövetség (UEFA) nyolc székében hét főt kisorsolt a labdarúgó Európa-konferencialiga-selejtező harmadik fordulójának párosításait, amelyben három magyar csapat volt érdekelt.

Az Európa-liga selejtezőjének első körében búcsúzott Paks – amely a ciprusi AEK Larnacát fogadja az EKL második fordulójában – továbbjutása esetén a szerb Radnicki és a montenegrói Mornar csatárának a győztesével találkozik.

A Puskás Akadémiának nem kell pályára lépnie a második körben, ugyanis ukrán riválisát, a Dnyiprot csődhelyzet miatt kizárták a sorozatból. Így a felcsúti gárda a harmadik fordulóban a moldovai Zimbru Kisinyov és az örmény Ararat-Armenia párharcának a győztesével találkozik majd.

A Fehérvár FC-re az azeri Szumgajit elleni párharcot követően, a harmadik fordulóban a ciprusi Omonia FC és a grúz Torpedo Kutaisi összecsapásának a győztese várna.

A román csapatok közül a Kolozsvári CFR a fehéroroszi Neman Grodno elleni siker esetén a harmadik fordulóban a por-

tugál Sporting Braga és az izraeli Maccabi Petah-Tikva párharcának nyertesével találkozik. A CSU Craiova figyelmét egyelőre a szlovén NK Maribor elleni kettős találkozó foglalja le, de siker esetén ez az Európa-liga-selejtezőben rendezendő Ajax – Vojvodina párharc vesztesére irányul majd.

Az Európa-konferencialigában lehet érdekelt a Románia-kupa-győztes Vajdahunyadi Corvinul 1921 is, amennyiben elveszíti a horvát HNK Rijeka elleni kettős mérkőzést az Európa-liga 2. selejtezőkörében. Ez esetben a Milsami (moldáv) – Astana (kazah) összecsapásból kvalifikáló együttes lesz az ellenfele. Másrészt ha a 2. ligás román csapatnak sikerülne kiejtenie a Paks után az adriai gárdát is, akkor az Európa-liga selejtezőjében folytatná az FC Sheriff Tiraspol (moldáv) és az IF Elfsborg (svéd) párharcának nyertesével.

Az Európa-konferencialiga 36 csapatos főtábláján – a Bajnokok Ligájához és az Európa-ligához hasonlóan – ligarendszerben játszanak majd a csapatok.

A sorozat fináléját május 28-án Wrocławban rendezik.

A férfiaknál is, a nőknél is a spanyolok az esélyesek az olimpiai labdarúgótornán

A labdarúgás és a hetes rögbi mérkőzéseivel ma elkezdődik a párizsi olimpia, amelynek hivatalos megnyitóját pénteken rendezik.

A mínusz második napon a férfiaknál nyolc futballtalálkozót is rendeznek a francia főváros mellett Nizzában, Marseille-ben, Saint-Étienne-ben, Lyonban, Nantes-ban és Bordeaux-ban.

A labdarúgás az egyetlen csapatsportág a játékokon, amelyen több mint 12 együttes szerepel, legalábbis a férfiaknál 16 válogatott lép pályára, a nőknél egy tucat. Szintén kuriózum, hogy a férfiaknál nem a legjobbak szerepelnek, hanem a 23 éven aluliak három túlkorossal kiegészülve.

A férfiaknál az egyik esélyes Spanyolország, amelynek keretében két olyan játékos is található – Fermin Lopez és Alex Baena –, akik ott voltak a németországi Európa-bajnokságon aranyérmes csapatban. A

három túlkoros, Ruiz Abel (Girona), Sergio Gomez (Real Sociedad) és Juan Miranda (Bologna) szintén komoly erősítést jelent.

Míg a spanyoloknál két friss Európa-bajnok van, a szintén favorit argentinoknál két világbajnok: a 36 éves Nicolas Otamendi és a Manchester City csatára, Julian Alvarez. Javier Mascherano, az olimpiai válogatott edzője Lionel Messire is számított volna túlkorosként, de a 2008-ban, Pekingben ötkarikás győztes sztár nem vállalta a szereplést. Argentína párizsi sikerével beérheti és megelőzheti az éremtáblázaton három arany-, egy ezüst- és bronzéremmel első Magyarországot.

A szintén az olimpiai bajnoki címre pályázó házigazdánál a legnagyobb név Alexandre Lacazette, az Arsenal volt támadója, aki most az Olympique Lyont erősíti.

A címvédő brazilok nagy megle-

petésre nem jutottak ki a játékokra.

A női labdarúgótorna egy nappal a férfiaké után rajtol, a spanyolok pedig ugyanúgy a legnagyobb favoritok közé tartoznak, ami nem is meglepő a tavalyi világbajnoki címüket követően. Legfőbb kihívóik az ötkarikás játékok legeredményesebb csapata, az eddig négy aranyérmes amerikaiak lesznek, akik 2012 után szeretnének ismét a csúcsra jutni. Meglepetést okozhatnak a házigazdák, ugyanis az elmúlt nagy tornákon rendre jól szerepeltek – két éve az Eb-n elődöntőig, míg 2023-ban a vb-n a negyeddöntőig jutottak –, de az igazi áttörés eddig nem jött össze nekik. A franciáknak ugyanakkor már a csoportkörre is jutott komoly rivális a címvédő Kanada révén.

A férfiak fináléját augusztus 9-én, míg a nőkéit augusztus 10-én játsszák a párizsi Parc des Princesben.

Fotó: Paris 2024

Újabb Seps-i siker, dermesztő várakozással a hajrában

Második mérkőzését is megnyerte a Seps OSK a labdarúgó Szuperligában. Hétfő este Bodzavásáron 2-1-re nyert a székelyföldi csapat, azonban csak a videóbíró mentette meg a győzelmet számukra, mert a hetedik hosszabbításpercében Matos gólt szerzett, azonban a VAR-szobában megállapították, hogy a beadást megelőző leshelyzetet nem észlelte a partjelző, és érvénytelenítették a találatot.

Bodzavásáron tizenhét év után rendeztek újra élvonalbeli mérkőzést, ám a feljutástól és a Petrolul elleni pontszerzéstől megrészegett hazai közönséget gyorsan kijózanította a Seps-i képében szembejövő valóság, kezdte beszámolóját az NSO. Hozzáadték: hiába állt fel öt védővel a Gloria, a szinte az összes párharcot megnyerő székelyföldi csapat gyakorlatilag tetszés szerint alakította ki helyzetét a hazai kapu előtt. Alimi kapufája után ugyan sem Kallaku, sem Denis Ciobotariu nem tudta az üres kapuba terelni a kipattanó labdát, de a helyzetet követő szögletből utóbbi már befejezte a szentgyörgyiek vezető gólját.

Ezt követően többnyire Marius Comant keresték a székelyföldiek beadásai, de a Corvinultól érkezett

center első két feje se célzott tévesztett. Lábbal viszont már nem hibázott, és a hálóba küldte a Varga Kevin 17 méteres lökete után a Greabról kipattanó labdát. A Gloria kapusa a féldő végén az egyedül kilépő Kallaku lövését is védte, társai viszont csak elvétve jutottak el a Seps-i tizenhatosáig.

A második féldő már kiegyenlített küzdelmet és több hazai helyzetet hozott, Niczuly Roland azonban háromszor is nagyot vé-

dett. A vízelvezetést nélkülöző pálya, amelyre hatalmas nyári zápor zúdult a találkozó előtt, egyre többször zavarta meg a játékosokat, leginkább a szentgyörgyi kapura törő Matost.

A hajrában Dragoș Tescan szöglet utáni fejes góljával felcsillantak a bodzavásári remények, és a Sepsit végül a videóbíró mentette meg a pontvesztéstől, amely kiszúrta a milliméteres lest a Matos gólja előtti beadásnál.

Öltözői csendélet a bodzavásári ütközet előtt: a magyar válogatott Sigér Dávid első alkalommal lehetett ott a háromszékiek csapatában. Fotó: a Seps OSK közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 2. forduló: Bodzavásári Gloria – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 1-2 (0-2).

Bodzavásár, Gloria-stadion, 5700 néző. Vezette: Iulian Călin.

Gloria: Greab – Ferraresso, Dandea (46. Cheick Traoré), Dobrosavlevici, Turda, Sălceanu – Prejmereanu (74. Candița), T. Călin (46. Tescan), Dumitru (46. Ahmatov) – Budescu (73. Benzar), Matos.

Seps OSK: Niczuly – Oteștiță, Ciobotariu, Ninaj, Ștefan – Alimi, Mino, Kallaku (87. Hajdín) – Matei (66. Neskovics), M. Coman (88. Sigér), Varga K. (66. Bardea).

Gólszerzők: Tescan (86.), illetve Ciobotariu (12.), M. Coman (30.). Sárga lap: Sălceanu (23.), Dandea (33.), Dobrosavlevici (50.), Turda (54.), Cheick Traoré (82.), Matos (90+5.), illetve Alimi (68.), Neskovics (78.).

Hazai helyett vendég

A Hivatásos Labdarúgóliga (LPF) módosította a Szuperliga 4. fordulójának programját. Ekkor rendezik majd a kolozsvári városi rangadót, és a sorsolás alapján az U lenne a házigazda augusztus 4-én. Mivel azonban a Kolozsvár Arénában, ahol a klub a hazai meccseit játssza, éppen akkor rendezik az Untold fesztivált, ezért az LPF úgy döntött, hogy rendezőnek a CFR-t jelöli, így a házigazdai feladatkört az alapszakasz visszavágójában kaphatja majd meg az U.

Elszalasztotta az esélyt

Hétfőn késő este lejátszották a Szuperliga 2. fordulójának utolsó mérkőzését is. Az SC Oțelul Galac és az FCV Farul Konstanca 0-0-s döntetlenre végzett. Hazai siker esetén holtverseny alakult volna ki a tabella élén, így azonban a Seps OSK egyedülként 6 pontos, és vezeti a ranglistát öt, egyaránt 4 pontos csapat előtt, a sorrend: Kolozsvári FCU, CSU Craiova, Kolozsvári CFR 1907, Unirea 04 Slobozia, SC Oțelul Galac.

CSÍKSZEREDAI NEMZETKÖZI JAZZFESTIVÁL

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE JAZZ MIERCUREA CIUC

INTERNATIONAL JAZZ FESTIVAL MIERCUREA CIUC

07.25 **GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI KONCERTEK - CONCERTS OF YOUNG TALENTS**
MANO & GREGOR (RO) MESHROOM (RO) 07.26 SNACO DIXIELAND JAZZ BAND & FLORIAN LUNGU "MOSHU" (RO) ÉG ALATTI 5 (HU) PALYA BEA, SZALÓKI ÁGI & TÁLAS ÁRON TRIÓ (HU) 07.27 MESEHETES (RO) LUKÁCS MÁRTON LIVE SET (RO) GABRIELA COSTA & ALEX MAN (RO) PÁR-BESZÉD (HU) TONY LAKATOS & RAMONA HORVATH QUARTET (FR/HU) SZIGETI JULI BAND (HU) 07.28 MARCO MEZQUIDA TRIO (ES) DÉS LÁSZLÓ - FREE SOUNDS QUARTET (HU) RYMDEN (NO/SWE)

07 | 25-28
www.jazzfestival.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK	
• Romtelecom-tudakozó	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- információ - 118-932	- vidék - 0265/929
- általános - 118-800	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	- 0800/800 928
• Rendőrség - 0265/202-305	• Aquaserv:
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Sürgősségi szolgálat: - 08008 208-888	- közönségszolgálat - 0265/208-888
- gyermekeknek - 0265/210-177	- központ - 0265/208-800
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balszamoszás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0265/312 436	- 0744-282-710
- 0265/250-120	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- 0265/263 351	koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	koszorúk - 0745-606-269
• Dora Optics - 0733-553-976	és halottszállítás - 0758-047-604
• Dora Medicals - 0265/212-971	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
• Radiológia, echográfia	- 0265/262-907
Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	
• Prefektúra - 0265/266-801	
• DIGI - 0365/400-401	
- 0365/400-404	

Méltányos reklámdíj fejében
 állandó szereplője lehet
 a FONTOS TELEFONSZÁMOK
 rovatnak.
 Várjuk jelentkezését
 a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
 - kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
 Predeal u. 97 sz.
 Telefon: 0265/223-902
 0740-393-060

rádió

fața
 Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatör

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
 reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (23306-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, hidroizolációt kartonból, meszelést, famunkát, festést, kisebb javítást stb. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0758-639-258, Csaba. (23521-I)

VÁLLALUNK: szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, fametszést, vas munkát. Tel. 0742-344-119, Levente. (23522-I)

VÁLLALOK tetőjavítást, ács munkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-345-360. (23539-I)

FESTÉST, kőműves munkát, csempézést, parkettezést, ajtó szerelést vállalok. Tel. 0771-393-848. (23528-I)

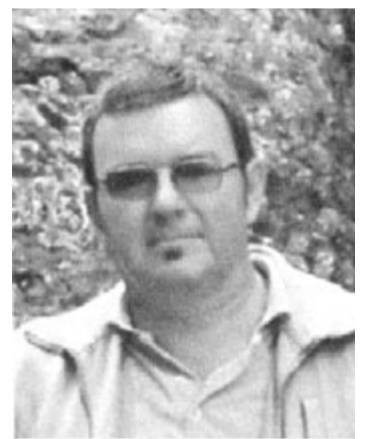
VÁLLALUNK FESTÉST, szerelést (ajtó), padló csempézést, parkettázást, burkolást polisztrénnel. Kitakarítunk udvart, garázst, lakást, javítunk repedt betontéglát. Tel. 0747-816-052. (23560)

KIÜRESÍTÜNK házat, tömbházlakást, pinchehelyiséget, elhordjuk a limlomot, törmelékét, szemetet, költöztetésbe besegítünk. Tel. 0793-066-951. (23560)

ÁCSMUNKA, tetőfedés, eresz-csatorna tisztítása, csere, javítás A-tól Z-ig, kerítésfestés, -javítás, házak festése kívül-belül. Tel. 0758-742-760. (23561)

MEGEMLEKEZÉS

Elvesztettük azt, akit annyira szerettünk, jókedvünk, nyugalmunk vele elvesztettük. Üres már a lakás, nincs kit hazavárjunk. Majd ha elindulunk, napjaink letelvének, karjaid várnak az út végén.
 „Tudom, hogy búcsú nélkül oly messzire mentem, tudom, hogy megsirattok nagyon gyakran engem. Nyugodjatok bele, most már nincs mit tenni, ahol én vagyok, onnan nem lehet hazajönni. Szerettem volna még köztetek lenni, de a halál legyőzött, el kellett menni.”

Könnyes az út, amely sírodhoz vezet, a Jóisten örökjön pihenésed felett. Két kezéd munkáját mindenhol látjuk, áldott, szép emléked szívünkbe zárjuk. A fájdalmat leírni nem lehet, csak letörölni az érted hulló könnyeket. Kérjük a Jóistent, hogy nyugtasson békében.

Fájó szívvel emlékezünk július 24-én a maroskeresztúri születésű ifj. CSIBI FERENCRE

halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét szívünkben őrizzük: szerető felesége, lánya, veje, három szeretett unokája, bánatos szülei, testvére, sógora, a rokonok, jó barátok. (23534-I)

ELHALÁLOZÁS

„A szeretet soha el nem múlik.”

(1. Kor. 13,8)

Ezúton értesítjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy
DEÉ ISTVÁN

(1929. 02. 08. – 2023. 03. 03.)

nyugalmazott marosvásárhelyi agrármérnök,
 egri lakos, férj, édesapa, após, apatárs, nagypapa, keresztapa,
 rokon és barát hamvainak örök nyugalomra helyezése 2024.
 július 25-én, csütörtökön 15 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Istenünk vigasztaló kegyelme segít megőrizni szerettünk emlékeit.

A gyászoló család. (v.-I)

Elérkezett a búcsú ideje. A szeretett feleség, édesanya, nagymama, barát és jó szomszéd,

GRAUR MÁRIA

2024. július 23-án, életének 73. évében, a Jóisten akaratában megnyugodva visszaadta földi életét Teremtőjének.

Utolsó útjára 2024. július 25-én, csütörtökön 11 órakor kísérik a maroszentgyörgyi (az új kórház mögötti) temetőben.

2024. július 24-én 17 órától az Alkony virrasztótermében búcsúztatják barátai, ismerősei és szomszédai. Emléke legyen örök és áldott.

A gyászoló család. (23568-I)

ÚJDONSÁG a Dora Optics-nál!

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAPBÓL TÁMOGATOTT TÉRÍTÉSMENTES (INGYENES) JÁRÓBETEG-SZAKELLÁTÁS:

- SZEMÉSZET*
- GASZTROENTEROLÓGIA
- FÜL-ORR-GÉGÉSZET

A TÉRÍTÉSMENTES SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉHEZ SZÜKSÉGES IRATOK:

- HÁZIORVOS VAGY MÁS SZAKORVOS
ÁLTAL KIÁLLÍTOTT BEUTALÓ
- TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KÁRTYA
- SZEMÉLYAZONOSÍTÓ IGAZOLVÁNY

*csak a finanszírozási szerződésbe foglalt orvosok

TÉRÍTÉSES SZOLGÁLTATÁSOK:

- SZEMÉSZET
- SZÍVGYÓGYÁSZAT
- ÁLTALÁNOS SEBÉSZET
- ÉRSEBÉSZET
- PLASZTIKAI SEBÉSZET
- ENDOKRINOLÓGIA
- TÜDŐGYÓGYÁSZAT
- LABORVIZSGÁLAT

Marosvásárhely; Cukorgyár utca, 18D szám

Tel: 0771 195340

FELELŐSEN HASZNÁLJA AZ IVÓVIZET!

Az AQUASERV szolgáltatói kapacitásait úgy méretezték, hogy a teljes működési területen a háztartások szokásos igényei szerint mért normál ivóvízfogyasztást biztosítsák.

A nem háztartási célú vízfelhasználás, különösen a kerti növények öntözése miatt fellépő fogyasztási csúcsok a többi felhasználó vízellátásának átmeneti megszakításához vezetnek!

**NE PAZAROLJA
AZ IVÓVIZET!**

A hálózati víz **CSAKIS** háztartási célokra használható!

Az ivóvíz **NEM** használható kerti öntözésre!

(A)

Szünetel az ivóvíz-szolgáltatás

Az AQUASERV tájékoztatja a fogyasztókat, hogy az ivóvízhálózat karbantartási munkálatai miatt **2024. július 24-én 22 órától 25-én hajnali 4 óráig** (becsült időszak) az ivóvíz-szolgáltatást felfüggesztjük vagy kis nyomáson működtetjük **Marosvásárhelyen és a peremtelepüléseken**.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor a csapokból rövid ideig zavaros víz folyhat, a vezetékben lévő lerakódás felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy csak háztartási célokra használják a vizet, ameddig ki nem tisztul. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt., Marosvásárhely

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

www.marosvasarhelyiradio.ro

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

**JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...**

**SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL**

Badics Petrával

